

## II. RAPORT DE ACTIVITATE AL INSTITUTULUI ROMÂN PENTRU DREPTURILE OMULUI

– 2015 –

Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO) organism independent, cu personalitate juridică, înființat prin lege – Legea nr. 9/1991, reprezintă prima instituție națională pentru drepturile omului creată în România după 1989 și singura instituție națională din țara noastră care a fost recunoscută ca având această calitate, de către Comitetul de Coordonare a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului din sistemul ONU. Institutul, este de asemenea, membru al Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului, al Asociației Comisiilor Francofone de Drepturile Omului, al Institutului European de Drept de la Bruxelles și al Institutului Internațional de Drept de Expresie și Inspirație Franceze.

IRDO a urmat în întreaga sa evoluție respectarea Principiilor de la Paris formulate în 1991 la Conferința consacrată instituțiilor naționale de drepturile omului, principii devenite document oficial al Adunării Generale ONU în 1993, și care au în vedere: un mandat „cât mai larg posibil”, care să aibă la bază standardele universale ale drepturilor omului și care să includă dubla responsabilitate de a promova și de a proteja drepturile omului, acoperind toate drepturile; independență față de guvern; independență garantată prin Constituție sau prin lege; putere adecvată de investigare; pluralism, inclusiv prin structura personalului și/sau cooperare efectivă și resurse umane și financiare adecvate. Totodată, Institutul s-a dezvoltat potrivit cerințelor formulate și de Consiliul European prin Recomandările R (79) 16 și (97) 14 și Rezoluția (97) 11 ale Comitetului de Miniștri al Consiliului European.

Ancorându-și preocupările în realitățile concrete ale fiecărei perioade, ale fiecărei etape, Institutul a avut permanent în vedere organizarea unui cadru corespunzător și crearea unor mijloace adecvate pentru aplicarea și respectarea concretă a drepturilor omului, pentru o mai bună cunoaștere și conștientizare a lor, atât de către instituțiile publice, cât și de către persoanele fizice, cu atât mai mult cu cât

România este membră a ONU, a OSCE, a Consiliului European și a Uniunii Europene.

Așa cum s-a considerat totdeauna misiunea Institutului este de a juca un rol important pentru ca atât în România cât și la nivel european drepturile fundamentale să devină o realitate pentru toți. În aceste condiții, Institutul și-a orientat activitatea punând un accent deosebit pe desfășurarea unor programe și parteneriate care să răspundă mai bine cerințelor internaționale și naționale de promovare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de formare a categoriilor de persoane care au răspunderi în domeniul protecției acestora.

Colaborarea cu instituțiile publice, mediul academic, organizațiile neguvernamentale cu preocupări în domeniul drepturilor omului ș.a., și experiența acumulată de-a lungul timpului au conferit Institutului o capacitate sporită de acțiune, în scopul îndeplinirii atribuțiilor conferite de Legea nr. 9/1991, ca instituție națională independentă de promovare a drepturilor omului, acesta manifestându-se ca o interfață, ca o punte de legătură între aceste instituții ale statului și societatea civilă.

Activitatea Institutului a fost răsplătită de-a lungul timpului cu o serie de premii la nivel internațional și național, din partea unor instituții precum Comisia Națională Consultativă de Drepturile Omului din Franța, Uniunea Juriștilor din România, Consiliul de Mediere ș.a. În anul 2015, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la crearea Organizației Națiunilor Unite, Institutul a primit din partea Asociației pentru Națiunile unite din România premiul pentru merite deosebite în promovarea idealurilor înscrise în Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În conceperea programului de activitate pe anul 2015 al Institutului Român pentru Drepturile Omului au fost avute în vedere, printre altele, Principiile de la Paris privind funcționarea instituțiilor naționale de promovare și protecție a drepturilor omului, Programul de acțiune al Conferinței Mondiale a Drepturilor

Omului - Viena<sup>1</sup>, Declarația de la Durban, Planul de acțiune al Comitetului Director pentru Drepturile Omului al Consiliului European, Rezoluția 59/113 privind, Obiectivele ONU pentru 2015, Rezoluția nr. 21/14 privind „Programul mondial pentru educație în domeniul drepturilor omului” a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, Strategia și Programul multianual al Agenției Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene 2013 – 2017, precum și principalele obiective stabilite de Comisia Europeană a fi atinse până în anul 2020 prin Strategia „Europa 2020”, care au devenit obiective naționale pentru fiecare țară membră a UE (ocuparea locurilor de muncă, cercetare și dezvoltare/ inovație, schimbările climatice/ energie, educație, și sărăcie/excludere socială), Strategia europeană pentru egalitate între femei și bărbați (2010-2015), Strategia europeană pentru drepturile persoanelor cu dizabilități (2010-2020) Planul de acțiuni al Rețelei Europene de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului (2014-2016), Planul strategic al Institutului, precum și Planul de acțiuni al Asociației Comisiilor Francofone de Drepturile Omului.

Acest plan a fost elaborat pornind de la contribuția Consiliului general al IRDO și de personalul IRDO, precum și de consultările cu reprezentanții FRA, Consiliului European, OSCE, organizațiilor cu atribuții în domeniul drepturilor omului, cu mediul academic și alte componente ale societății civile cu atribuții în domeniul drepturilor omului.

Capacitatea institutului de elaborare a răspunsurilor oportune în materia drepturilor fundamentale rămâne la fel ca și cea a Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene „un domeniu de dezvoltare care va trebui compensat prin nevoia planificării cercetării pe termen lung, o contribuție pertinentă și oportună la o politică bazată pe

<sup>1</sup> Reamintim că IRDO a organizat la București Colocviul internațional din 15-17 martie 1993, în pregătirea Conferinței Mondiale a Drepturilor Omului de la Viena din 1993. Declarația finală a acestui Colocviu cu tema „Reforma instituțiilor internaționale pentru protecția drepturilor omului” a fost recunoscută și considerată drept document oficial ONU prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/CONF.157/PC/42/Add.8, 27 aprilie 1993, iar Colocviul a fost recunoscut de către Comitetul pregător ca fiind o reuniune satelit a Conferinței Internaționale de la Viena.

probe (încercări) ce trebuie să garanteze justul echilibru între răspunsurile la situațiile de urgență și polarizarea pe o cercetare pe termen lung analizând tendințele evolutive în timp”.

Pornind de la importanța deosebită a cunoașterii drepturilor omului, și în anul 2015, Institutul Român pentru Drepturile Omului a desfășurat activități de formare, informare, documentare, cercetare și consultanță, contribuind, prin întreaga sa activitate, la formarea persoanelor din structurile și instituțiile publice cu atribuții în domeniul protecției și promovării drepturilor omului, la informarea sistematică a cetățenilor în legătură cu drepturile ce le sunt garantate prin lege sau sunt prevăzute în documentele internaționale la care România este parte. În acest sens, în anul 2015, Institutul a organizat numeroase manifestări științifice, simpozioane sau seminarii ori mese rotunde, dezbateri, cursuri de formare, schimburi de experiență etc. În cadrul Institutului s-au efectuat cercetări, au fost publicate și difuzate lucrări în domeniu, rapoarte vizând o mai bună înțelegere a standardelor internaționale, a instrumentelor și mecanismelor de protecție și promovare a drepturilor omului pe plan internațional și la care România a aderat, urmărindu-se facilitarea aplicării lor rapide și corecte pe plan național.

IRDO și-a intensificat activitatea în domeniul azilului și migrației sporind consultanța pe lângă decidenți la nivel național și european pentru furnizarea de date, puncte de vedere, documentație și asistență în respectarea drepturilor fundamentale (activitatea pentru integrarea acestora devine o prioritate pentru impactul pe termen lung al fluxului de migrații).

În îndeplinirea atribuțiilor stabilite de lege, de promovare și diseminare a drepturilor omului, Institutul Român pentru Drepturile Omului a încheiat noi parteneriate și le-a continuat pe cele deja existente cu diferite instituții și cu organizații neguvernamentale, atât la nivel intern, cât și internațional.

Sintetizând activitățile desfășurate de Institutul Român pentru Drepturile Omului în anul 2015, acestea pot fi structurate pe următoarele direcții: asigurarea unei mai bune cunoașteri a problemicii drepturilor omului, a modului în care aceste drepturi sunt garantate în țările membre ONU, OSCE, Consiliul European

și a Uniunii Europene; informarea instituțiilor internaționale în legătură cu modalitățile practice în care drepturile omului sunt promovate și garantate în România; efectuarea de cercetări privind noi drepturi ale omului, dreptul la fericire, noi încălcări ale drepturilor omului sau privind aspecte importante din domeniul promovării și respectării drepturilor omului în țara noastră și pe plan internațional; organizarea și realizarea de programe de formare și educare în domeniul drepturilor omului și găsierea unor noi metode și metodologii; promovarea unor domenii de interes, la inițiativa ONU sau a altor organizații internaționale sau regionale (de exemplu:

mediul de afaceri și drepturile omului), asocierea la propunerea Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (proiectul Clarity, sau cele privind drepturile persoanelor cu dizabilități, migranți, femei, copii, violența în familie ș.a.); activități editoriale; publicarea reglementărilor, documentelor, a studiilor și cercetărilor recent apărute pe plan internațional și național în domeniul drepturilor omului; perfecționarea activității centrului de documentare al IRDO; acordarea de consultanță; organizarea de conferințe, seminarii, simpozioane internaționale în colaborare cu comisiile parlamentare și universități.

## **I. CERCETĂRI CONSACRATE PROMOVĂRII ȘI RESPECTĂRII DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA ȘI PE PLAN INTERNAȚIONAL**

Cercetarea diferitelor aspecte legate de promovarea și respectarea drepturilor omului reprezintă unul dintre principalele elemente ale activității desfășurate de Institutul Român pentru Drepturile Omului. În abordarea acestei activități, prevăzută de lege, Institutul a avut în vedere „Principiile de la Paris”<sup>2</sup> privind funcționarea instituțiilor naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului, Programul de acțiune al Conferinței Mondiale a Drepturilor Omului de la Viena (1993), Obiectivele ONU pentru noul mileniu, Obiectivele ONU pentru 2015, Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, Declarația de la Durban (2001), Planul de acțiune al Comitetului director pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, Rezoluția 59/113 a ONU, Strategia FRA 2013-2017, Programul anual al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Strategia europeană pentru persoanele cu dizabilități (2010–2020), Strategia europeană pentru egalitate între femei și bărbați (2010-2015) și, de asemenea, Recomandările R

(79) 16 și (97) 14 și Rezoluția (97) 11 ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, ceea ce evidențiază faptul că cercetarea drepturilor omului și învățarea drepturilor omului constituie mijloace adecvate pentru respectarea demnității umane pentru asigurarea respectării drepturilor omului și a valorii persoanei umane pentru crearea condițiilor necesare îndeplinirii justiției și respectării obligațiilor ce decurg din tratate și din alte izvoare de drept internațional pentru promovarea progresului social și, evident, crearea unor condiții mai bune de trai într-o mai mare libertate.

Având în vedere misiunea sa de a contribui la edificarea în țara noastră a unei culturi a drepturilor omului, Institutul a efectuat cercetări în care au fost prezentate atât aspecte generale ale istoriei și evoluției drepturilor omului pe plan internațional și intern, filosofia drepturilor omului, știința drepturilor omului, codificarea în domeniul drepturilor omului, cât și domenii specializate legate de diferitele generații de drepturi ale omului. Astfel, au făcut obiectul activității de cercetare atât drepturile din prima generație: drepturile civile și politice, cât și cele din generația a doua: drepturile economice, sociale și culturale. De asemenea, au fost

<sup>2</sup> Principiile fundamentale stabilite la prima întâlnire internațională a Instituțiilor Naționale pentru Promovarea și Protejarea Drepturilor Omului, ce a avut loc la Paris în 7-9 octombrie 1991, cunoscute drept „Principiile de la Paris”. Adoptate de Adunarea Generală a ONU prin Rezoluția 48/134 la 20 decembrie 1993.

abordate și teme aparținând generației a treia de drepturi ale omului, cum ar fi: dreptul la pace, dreptul la dezvoltare durabilă, dreptul la un mediu sănătos precum și drepturi considerate de unii specialiști ca făcând parte din generația a patra de drepturi ale omului. Astfel, au fost întreprinse cercetări pe teme noi, precum dreptul la fericire ca drept fundamental al omului (potrivit Rezoluției Adunării Generale ONU nr. 65/309/2011) sau mediul de afaceri și drepturile omului (potrivit cadrului de protecție, respectare și remediere al ONU referitor la mediul de afaceri și drepturile omului, precum și documentul de implementare din 2008 – DOC A/HRC/8/5), dreptul la demnitate, cercetări anuale privind drepturile omului la nivelul UE și în legislația României, studiul comparat al evidențierii drepturilor omului în rapoartele anuale ale Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene.

Experiența acumulată și perfecționarea profesională a cercetătorilor proprii, precum și a colaboratorilor onorifici, cercetători renumiți, personalități ale vieții științifice sau tineri cercetători, au permis abordarea problematicii recente din domeniu, prin lucrări de amploare, cu desfășurarea extinsă pe durata a mai mult de un an și realizate de echipe de cercetători din institut care au acționat în parteneriat cu cercetători asociați onorifici tocmai pentru aprofundarea studiului în condițiile unei teme mai importante. În același timp, au fost realizate cercetări care au privit domenii specializate, efectuate de obicei de un singur cercetător, rezultatele acestor studii materializându-se fie prin publicarea lor în paginile revistei trimestriale „Drepturile omului”, în publicația lunară Info IRDO, în lucrări, sau în rapoarte de mai mari dimensiuni, în lucrările publicate de IRDO sau de alte edituri cunoscute, prezentate în cadrul manifestărilor științifice organizate de Institutul Român pentru Drepturile Omului și/sau de diverse organisme din mediul academic, național și internațional sau al organizațiilor neguvernamentale, cu care Institutul colaborează. În această categorie intră marea majoritate a studiilor și cercetărilor efectuate în cadrul sau cu participarea Institutului Român pentru Drepturile Omului. De asemenea, cercetările au fost prezentate în cadrul sesiunii a XXI-a a Universității Internaționale a Drepturilor Omului.

Cercetările realizate în anul 2015 au avut la bază legislația națională din domeniul drepturilor omului și documentele internaționale și regionale devenite parte din dreptul intern prin ratificarea acestora de către România. Cităm cu titlu de exemplu: Carta Drepturilor Omului, Carta ONU; Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ratificat de România în 1974); Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (ratificat de România în 1974); Protocolul facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ratificat de România în 1993); Protocoalele la Pactul Drepturilor Economice, Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (ratificată de România în 1970); Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (ratificată de România în 1990); Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (ratificată de România în 1981); Convenția cu privire la drepturile copilului (ratificată de România în 1990); Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (ratificată de România în 2011); Convenția europeană a drepturilor omului (ratificată de România în 1994); Carta socială europeană revizuită (ratificată de România în 1999); Convenția europeană privind lupta împotriva traficului de ființe umane (ratificată de România în 2006); Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (ratificată de România în 1994); Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale (ratificată de România în 1995), precum și altele.

**În funcție de tematica abordată, s-au efectuat:**

- a) cercetări care au abordat o tematică generală;
- b) cercetări consacrate instrumentelor și mecanismelor privind protecția și promovarea drepturilor omului și evoluția acestora în timp;
- c) cercetări privind protecția și promovarea drepturilor omului;
- d) cercetări referitoare la drepturi și libertăți fundamentale ale omului, din cele trei generații unanim recunoscute: drepturile civile

și politice dar și la noi drepturi ale omului, considerate de specialiști ca făcând parte din a patre generație de drepturi ale omului; drepturile economice, sociale și culturale; dreptul la pace, dezvoltare durabilă și la un mediu sănătos;

O prezentare exemplificativă a fiecărei categorii de cercetări, demonstrează diversitatea temelor abordate.

**a) Cercetări care au abordat o tematică generală:**

- Promovarea și protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități în România;
- Buna guvernare și drepturile omului;
- Aspecte referitoare la dreptul fundamental la sănătate;
- Dreptul persoanei la valorificarea șansei și a speranței legitime;
- Familia – responsabilități în domeniul educației;
- Dreptul la sănătate al persoanelor cu dizabilități;
- Administrația publică din România și rolul Consiliului Legislativ;
- Educația pentru dezvoltare durabilă și Agenda 2030;
- Religia aplicată și dreptul fundamental la educație;
- Apărarea drepturilor omului în contextul terorismului internațional.

**b) Cercetări consacrate instrumentelor și mecanismelor privind protecția și promovarea drepturilor omului și evoluția acestora în timp:**

- Drepturile omului în administrarea justiției. Rolul instituției procurorului;
- Eficacitatea și independența sistemului judiciar: criterii juridice/ criterii instituționale;
- Imigrația și integrarea imigranților în contextul internațional actual;
- Protecția drepturilor omului și a demnității persoanelor cu tulburări mentale în legătură

cu plasamentul involuntar și tratamentul involuntar;

- Jurisprudența instanțelor internaționale de contencios al drepturilor omului și dreptul la sănătate.

**c) Cercetări privind protecția și promovarea drepturilor omului:**

- Promovarea și protecția drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană;
- Promovarea și protecția drepturilor omului de către autoritatea legislativă;
- Forme ale protecției și promovării drepturilor omului: Medierea și Ombudsmanul;
- Executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;
- Determinarea statului membru responsabil pentru examinarea unei cereri de protecție internațională.

**d) Cercetări consacrate drepturilor și libertăților fundamentale ale omului: civile și politice, economice, sociale, culturale; dreptul la pace, dezvoltare durabilă și la un mediu sănătos; cercetări consacrate unor noi drepturi ale omului:**

- Despre dreptul la accesibilitate al persoanelor cu dizabilități;
- Protecția și promovarea drepturilor omului în relația administrație-cetățean, din perspectiva persoanelor cu handicap;
- Medierea și arbitrajul – mijloace de promovare și protecție a drepturilor omului în relația administrație-cetățean;
- Modele de organizare a serviciilor medicale spitalicești în țări din Europa;
- Răspunderea pentru încălcarea dreptului la un mediu sănătos în cazul gestionării necorespunzătoare a deșeurilor;
- Noi obiective pentru dezvoltarea durabilă.
- Spre un nou drept fundamental al omului – dreptul la demnitate.

## II. PROGRAME DE FORMARE ȘI ACTIVITĂȚI DE EDUCAȚIE ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI

Potrivit Declarației Universale a Drepturilor Omului, educația pentru drepturile omului are în vedere persoana umană ca valoare centrală. Această formă de educație este absolut necesară într-o societate democratică; ea trebuie să fie o preocupare a tuturor cetățenilor, pentru că s-a înțeles că nu este de ajuns să fie consacrate niște principii și norme, ci acestea trebuie să fie înțelese și respectate. Dobândirea de drepturi înseamnă și dobândirea de obligații, față de sine însuși, față de societatea în care trăim, fără vreo urmă de intoleranță, fără discriminare și competiție negativă.

În domeniul educației și formării de formatori au fost întreprinse acțiuni (a se vedea **Anexa A**) care au avut în vedere unul din obiectivele principale cuprinse în Legea privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului: *organizarea de programe de formare destinate îndeosebi acelor categorii de persoane care au răspunderi speciale pentru protecția drepturilor omului sau pentru cunoașterea problematicii drepturilor omului în rândurile unor largi categorii ale populației.*

Avându-se în vedere principalele domenii de intervenție din **Programul mondial de educație în domeniul drepturilor omului** pentru perioada 2005 – 2015, Institutul Român pentru Drepturile Omului a acționat în concordanță cu prevederile conținute în acesta și a acordat și în cursul anului 2015 o atenție deosebită intensificării și diversificării activităților concepute pentru dezvoltarea educației. Scopul urmărit a fost cel al formării atitudinilor și comportamentelor cetățenești specifice unei societăți democratice și sporirii interesului și competențelor de participare la viața publică a cât mai multor cetățeni din rândul tuturor categoriilor socio-profesionale, atât tineri cât și vârstnici.

Planul de activitate al sectorului de formare și pregătire a specialiștilor cuprinde, printre alte obiective și:

- promovarea educației în domeniul drepturilor omului;
- afirmarea educației în domeniul drepturilor omului ca o prioritate la nivel național, regional și internațional;

- cultivarea în rândul adulților și tinerilor a preocupărilor în domeniul drepturilor omului și copilului;
- formarea de formatori în domeniul drepturilor omului;
- formarea educatorilor: cadre didactice din sistemul universitar și preuniversitar;
- formarea unor categorii profesionale, care sunt direct implicate și au responsabilități în promovarea și apărarea drepturilor omului și drepturilor copilului;
- consolidarea parteneriatului și cooperării cu instituțiile care fac parte din sistemul de învățământ, precum și cu alte instituții și organizații neguvernamentale din diverse domenii;
- monitorizarea și sprijinirea programelor de educație existente în domeniul drepturilor omului, pentru a pune în evidență bunele practici stimulând măsurile care vizează continuarea, perfecționarea și dezvoltarea acestora.

Conceperea și organizarea acțiunilor consacrate formării de formatori și educației în domeniul drepturilor omului au avut la bază feedback-ul primit din partea reprezentanților Caselor Corpului Didactic, a dascălilor din diferite școli și licee.

Grupurile țintă care au beneficiat de activitățile desfășurate de către sectorul formare din cadrul IRDO au vizat persoane din domeniile învățământului, cercetării, administrației publice, justiției, sănătății, precum și persoane din categorii cu probleme specifice: femei, copii, pensionari, minorități, persoane cu dizabilități etc.

Activitățile de formare ale IRDO s-au proiectat și desfășurat la inițiativa Institutului, a unor parteneri, la solicitarea autorităților centrale și locale sau a unor grupuri socio-profesionale și au îmbrăcat diferite forme:

- cursuri de formare de lungă durată, acreditate de MECS;
- cursuri de formare de scurtă durată, de tip „contact”;
- acțiuni de familiarizare cu principalele instrumente care privesc

promovarea și protecția drepturilor omului;

- activități de sensibilizare a unor grupuri sociale privind necesitatea cunoașterii și respectării drepturilor omului și copilului;
- simpozioane, conferințe, seminarii, mese rotunde, dezbateri etc.;
- activități de diseminare;
- prezentări de carte apărute la editura IRDO sau publicate de cercetători IRDO.

Prin acțiunile și activitățile destinate educației pentru drepturile omului s-a urmărit prevenirea încălcării drepturilor omului prin aducerea la cunoștința cetățenilor a drepturilor și responsabilităților care le revin, prin informarea asupra mijloacelor pe care le au la dispoziție pentru a-și apăra drepturile, dar și prin formarea atitudinilor pozitive.

În anul 2015 au fost desfășurate diverse activități realizate împreună cu parteneri din rândurile organizațiilor neguvernamentale cu preocupări preponderente în domeniul educației pentru drepturile omului, cu asociații profesionale, cu instituții ce fac parte din puterea legislativă, executivă sau judecătorească, dar și cu instituții din mediul academic etc.

Dintre activitățile de cercetare și de formare desfășurate, menționăm în primul rând manifestările științifice cu continuitate, cum sunt cursurile *Universității Internaționale a Drepturilor Omului*, organizate de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația pentru Națiunile Unite din România, membră a Federației Mondiale a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, și Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, cu concursul Institutului European de Drept, Institutului de Drept de Expresie și de Inspirație Franceză; cursuri ajunse la a XXI-a ediție.

Dintre activitățile de formare cu caracter de continuitate menționăm *coordonarea Catedrei UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță* de către IRDO și Universitatea de Nord, Baia Mare, **activitate cu caracter permanent, care include cursurile de masterat, singurele din țară de acest gen;** concursurile naționale ale elevilor „*Olimpiada*

*de educație și cultură civică*” și, respectiv, „*Democrație și toleranță*” ajunse la a XXI-a ediție, precum și o serie de dezbateri, cursuri de formare, mese rotunde, seminarii, conferințe, colocvii consacrate promovării drepturilor omului în diferite domenii, lansări de carte ș.a. organizate în colaborare cu alte instituții și organizații nonguvernamentale (a se vedea **Anexa A**) etc.

**1. Educarea tinerei generații în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și toleranței, al schimbului liber de opinii,** este un obiectiv permanent care se realizează în cea mai mare parte în cadrul parteneriatului dintre Institutul Român pentru Drepturile Omului și Ministerul Educației și Cercetării Științifice, și care se concretizează prin desfășurarea unor activități devenite tradiționale: concursurile școlare naționale „*Olimpiada de educație civică și cultură civică*” și „*Democrație și toleranță*”, cursuri de formare continuă pentru profesori și învățători; colocvii, simpozioane și dezbateri (a se vedea **Anexa A**) pe teme privind diferite aspecte ale activității de educație pentru drepturile omului și, nu în ultimul rând, *Concursul de creativitate didactică în domeniul realizării de materiale auxiliare utilizabile în educația pentru drepturile omului și a unui Concurs de creație plastică pentru elevii din învățământul primar.*

## **2. Concursurile școlare naționale**

Ca urmare a unei inițiative a Institutului Român pentru Drepturile Omului, Ministerul Educației și Cercetării Științifice a inclus, începând cu anul 1994, disciplinele *educație civică* (clasele III-IV), respectiv *cultură civică* (clasele VII-VIII) în categoria celor la care se organizează concursuri anuale cu etape până la nivel național.

Aceste concursuri, în organizarea cărora Institutul Român pentru Drepturile Omului este partener al Ministerului Educației și Cercetării Științifice, cunoscute sub denumirea de olimpiade, se subsumează nevoii de educație în vederea asumării rolului și statutului de cetățean în cadrul unei societăți democratice, în vederea formării și dezvoltării competențelor de participare la viața publică, a spiritului social critic și capacității de toleranță.

**a) Olimpiada națională de științe socio-umane**

Pornind de la conceptul de drepturi și libertăți fundamentale ale omului, de la faptul că el izvorăște din nevoia și dorința oamenilor pentru o viață în care demnitatea și valoarea fiecăruia să fie respectată și protejată, s-a desfășurat faza finală a Olimpiadei de științe socio-umane, la Mangalia, în luna aprilie 2015, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice. Acest concurs este unul de excelență, care se adresează elevilor cu aptitudini în domeniul științelor socio-umane, subsumându-se nevoii de educație în vederea asumării rolului și statutului de cetățean al unei societăți democratice, în vederea formării și dezvoltării competențelor de participare la viața publică, a spiritului social critic și al capacității de toleranță. Disciplinele de concurs sunt: educație civică, cultură civică, logică, psihologie, sociologie, economie și filosofie. La disciplina educație civică elevii participă în cadrul echipajelor formate din doi elevi din clasele a III-a sau a IV-a, în timp ce la disciplina cultură civică elevii participă în aceeași formulă, doar că cei doi elevi sunt din clasele a VII-a sau a VIII-a, din cadrul aceleiași unități școlare. Reprezentantul sectorului formare și pregătirea specialiștilor din cadrul IRDO participă în calitate de vicepreședinte al Subcomisiei pentru educație și cultură civică la această olimpiadă. Și la această ediție celor mai bune lucrări realizate de echipajele participante li s-a acordat premii și mențiuni de Institutul Român pentru Drepturile Omului.

**b) A XXI-a ediție a etapei finale a Concursului național „Democrație și toleranță”**

Concursul inițiat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice reprezintă o formă complexă de educație civică în care sunt implicați elevii din ciclul primar și gimnazial. Obiectivele generale ale concursului vizează asumarea rolului și statutului de cetățean în cadrul unei societăți democratice, formarea și dezvoltarea spiritului civic constructiv. În mod explicit concursul urmărește cunoașterea conceptelor de democrație,

toleranță, drepturile omului, drepturile copilului; cunoașterea reglementărilor naționale și internaționale referitoare la aceste concepte; exersarea de către elevi a atitudinilor și comportamentelor democratice, tolerante și a spiritului civic; formarea și dezvoltarea deprinderilor de participare la viața comunității educaționale; formarea motivației în vederea promovării și apărării drepturilor omului și ale copilului. Concursul s-a desfășurat pe trei dimensiuni: teoretică (constând într-o lucrare scrisă), practic-aplicativă (elaborarea unui proiect pentru soluționarea uneia dintre problemele școlii sau comunității locale căreia îi aparțin elevii, proiectul având forma unui portofoliu) și artistică (realizarea unei lucrări plastice – desen, grafică, pictură, colaj, sculptură etc., care să ilustreze modul de soluționare a problemei prezentate în cadrul proiectului la nivelul probei practic-aplicative), cu participarea unor echipe alcătuite din câte 3 membri, dintre care unul din învățământul primar. Experiența acumulată în perioada de desfășurare a concursului relevă o creștere constantă a calității materialelor prezentate în cadrul concursului – sub toate cele trei dimensiuni ale sale, precum și a interesului față de problematica pe care o implică. Președintele Comisiei Centrale a Concursului Național „Democrație și Toleranță” este reprezentantul IRDO. Evaluarea lucrărilor teoretice, portofoliilor și lucrărilor plastice se realizează de trei subcomisii separate formate din cadre didactice de specialitate, președintele Comisiei Centrale fiind șeful Sectorului formare și pregătirea specialiștilor din cadrul IRDO.

Concursul, a cărui ediție s-a desfășurat la Deva, a urmărit dezvoltarea competențelor de cooperare la nivelul grupului, stimulând preocupările pentru promovarea și respectarea drepturilor omului. În urma rezultatelor la cele trei probe ale concursului, Institutul Român pentru Drepturile Omului a acordat premiile speciale și mențiunile „Drepturile Omului”.

**c) Concursul Național de creativitate didactică în domeniul materialelor auxiliare destinate educației pentru drepturile omului, democrație și o cultură a păcii în învățământul preuniversitar**

Acest concurs este organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului, o dată la doi

ani, în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Case ale Corpului Didactic din țară, concursul bucurându-se de un larg interes din partea cadrelor didactice din întreaga țară. În acest sens se evidențiază și interesul sporit al unor Case ale Corpului Didactic de a deveni organizatoare ale unor ediții viitoare ale concursului.

Apreciind prezența în cadrul ultimei expoziții a unor lucrări aparținând cadrelor didactice din județele Arad, Bacău, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Dâmbovița, Hunedoara, Mureș și Municipiul București ca fiind una benefică și constructivă, în spiritul educației pentru drepturile omului, democrație și o cultură a păcii, semne evidente ale unei permanente preocupări pentru libera exprimare a drepturilor omului, Institutul a demarat în 2015 lucrările privind organizarea celei de-a VIII-a ediții a acestui concurs, având ca parteneri Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Casa Corpului Didactic din Cluj.

Educația pentru drepturile omului are un rol cheie în orice proces educativ. Rolul dascălilor în cadrul acestui proces este evident, aceștia, prin efortul și pasiunea de care dau dovadă, susținând elevii pentru a deveni cetățeni responsabili și activi, capabili și gata să contribuie la crearea unui mediu armonios în societatea în care trăiesc. Mai mult, procesul educațional se bazează pe participarea activă a copiilor, care învață despre drepturile omului și înțeleg această problemă, dobândesc abilități și dezvoltă atitudini privind respectul față de demnitatea umană.

**d) Concursul de creație plastică pentru elevii din învățământul primar** a fost organizat în cadrul manifestărilor dedicate „Săptămânii europene de acțiune împotriva rasismului” cu tema „Numai în întuneric suntem la fel?”, în parteneriat cu Fundația „Adolescența”, Casa Corpului Didactic Prahova și Colegiul Național „Jean Monnet”.

**3. În domeniul pregătirii continue a învățătorilor și profesorilor care realizează educația pentru drepturile omului**, în anul 2015, în parteneriat cu Casa Corpului Didactic București, Institutul Român pentru Drepturile Omului a continuat programul de formare

acreditat de Ministerul Educației și Cercetării Științifice „Educație pentru drepturile omului și ale copilului”, publicul țintă vizat în cadrul acestui program fiind constituit din cadre didactice și didactic-auxiliare din învățământul preuniversitar.

Acest program, creat ca urmare a solicitărilor numeroase venite din rândul cadrelor didactice pentru formarea personalului didactic în domeniul drepturilor omului, are menirea de a sprijini elevii în procesul cunoașterii și conștientizării drepturilor omului și ale copilului, a legislației naționale și internaționale în domeniu.

#### **4. Activitățile consacrate prezentării celor mai noi cercetări din domeniul drepturilor omului, la nivel național și internațional și prezentării de noi metodologii privind educația în domeniul drepturilor omului**

Menționăm în primul rând *Universitatea Internațională a Drepturilor Omului* care reunește în fiecare an specialiști și experți din țară și străinătate din domeniul drepturilor omului. Cea de-a XXI-a ediție a Universității Internaționale a Drepturilor Omului cu tema „Organizația Națiunilor Unite la 70 de ani”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația Clubul de la Cheia și cu participarea unor reprezentanți ai Parlamentului, Consiliului Legislativ, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Secretariatul General al Guvernului, ai mediului academic și ai unor organizații neguvernamentale ca de exemplu Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR-CH) Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația Română pentru Drepturile Persoanelor Vârstnice, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Română pentru Dreptul la un Mediu Sănătos. În acest an, Universitatea Internațională a Drepturilor omului s-a desfășurat în contextul împlinirii a 70 de ani de la fondarea Organizației Națiunilor Unite, împlinirii a 60 de ani de la aderarea României la ONU, precum și 70 de ani de la crearea UNESCO –

organizație științifică și culturală a Națiunilor Unite. În acest cadru a fost prezentată și evoluția protecției și promovării drepturilor omului la nivel european, rolul Consiliului Europei și al OSCE, al Cartei Fundamentale a UE. O sesiune separată a fost consacrată contribuției FRA la promovarea drepturilor omului în statele membre ale UE și Dreptului Comparat al drepturilor omului, la împlinirea a 5 ani de la dispariția profesorului Roland Dragu. Au fost consacrate sesiuni paralele privind artizanii gândirii moderne în domeniul drepturilor omului, în memoria profesorului Karel Vasak.

Cea de-a XXI-a ediție a Universității a reunit experți, cercetători, reprezentanți ai unor organizații internaționale, reprezentanți ai unor instituții guvernamentale, cadre didactice universitare, magistrați, doctoranzi și masteranzi. În cadrul manifestărilor a fost organizată și o expoziție de carte cuprinzând o paletă variată de volume recent apărute sub egida IRDO.

##### **5. Alte forme specifice de pregătire și educație în domeniul drepturilor omului:**

***a) Elaborarea unor programe speciale consacrate unor evenimente importante, considerate ca atare de Organizația Națiunilor Unite, Consiliul Europei, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și de țara noastră, cu rezonanță pentru protecția și promovarea drepturilor omului, cum ar fi:***

- Deceniul privind educația pentru dezvoltare durabilă (2005 – 2015);

- 65 de ani de la adoptarea Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- 21 de ani de la ratificarea de către România a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- 49 de ani de la intrarea în vigoare a Pactului internațional privind drepturile civile și politice și a Pactului internațional privind drepturile economice, sociale și culturale;

- 70 de ani de la crearea ONU;

- 60 de ani de la aderarea României la ONU;

- 41 de ani de la Actul final de la Helsinki

- 2015 – Anul Internațional al luminii și al tehnologiilor bazate pe lumină.

##### ***b) Coordonarea Catedrei UNESCO pentru drepturile omului democrație, pace și toleranță***

Catedra funcționează în baza unui acord între Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură – Paris și Institutul Român pentru Drepturile Omului și Universitatea de Nord Baia Mare. Ea reprezintă un centru pilot de cercetare, dezbateri și formare la nivel postuniversitar, în anul 2015 absolvind masteratul în drepturile omului, democrație, pace și toleranță o nouă promoție; această formă de pregătire asimilează rezultatele cercetării naționale și internaționale, ținând pasul cu progresele și evoluțiile din domeniul său specific. Menționăm că Institutul este prima instituție națională care coordonează, în sistemul de parteneriat al programelor UNESCO, activitatea unei catedre de drepturile omului, democrație și pace.

***c) Organizarea unor cursuri de formare și participarea la dezbaterile diferitelor aspecte ale respectării și promovării drepturilor omului*** în cadrul unor manifestări științifice, simpozioane, colocvii, dezbateri, mese rotunde etc. sau în cadrul mass-media (a se vedea **Anexa B**)

În îndeplinirea mandatului său, Institutul a avut în vedere atragerea instituțiilor publice și organizațiilor neguvernamentale prin intermediul unor parteneriate în domeniul drepturilor omului. Și în 2015 au fost încheiate, reînnoite sau continuate parteneriate, fiind obținute rezultate notabile în cadrul activităților desfășurate. Amintim astfel:

- Conferința cu tema „Omagierea victimelor holocaustului”, care a avut ca obiectiv transmiterea unui mesaj asupra importanței promovării și protecției drepturilor omului. Studiile au urmărit să evidențieze importanța educației pentru drepturile omului într-o societate democratică, prin educație tinerii

dobândind cunoștințele necesare cu ajutorul cărora pot înțelege modul în care o serie de factori pot contribui la încălcarea gravă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. S-a subliniat faptul că educația trebuie să constituie o responsabilitate nu doar pentru guverne, dar și pentru fiecare individ din societate. S-a arătat că una dintre obligațiile esențiale pentru noi toți, este aceea de a învăța din greșelile trecutului pentru a nu le repeta în viitor. Prin educație tinerii își pot dezvolta abilitățile necesare pentru a înțelege și a evalua potențialul de genocid și efectele pe care acesta le poate avea în lumea actuală. Evaluând consecințele genocidului și încercând să înțeleagă cât rău pot face prejudecățile, rasismul, xenofobia, antisemitismul sau orice raționament bazat pe stereotipuri, tinerii își pot reevalua convingerile pe care le au cu privire la sentimentele negative și asupra comportamentului uman. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România;

- Conferința cu tema „Prosperitatea – garant al egalității de șanse”, organizată în parteneriat cu Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Română pentru Drepturile Omului la vârsta a treia, Liga Independentă Română pentru Drepturile Omului la Sănătate, și Asociația Clubul de la Cheia, reprezentanți ai ELI, Institutul Francez de Drept de Exprimare și Inspirație Franceză, PanEurope Swiss, ai Institutului European de Drept Comparat, în al cărui consiliu director IRDO este membru, Academia de științe juridice, în vederea promovării egalității de șanse bazate pe respectul pentru drepturile fundamentale. Evenimentul a urmărit promovarea egalității de șanse ca valoare comună a Uniunii Europene. În ultimii ani Uniunea Europeană a realizat progrese semnificative în promovarea egalității de șanse, prin transpunerea principiului egalității de șanse în legislația și în politicile sale. Egalitatea de șanse privește participarea deplină a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine, religie, vârstă, sex, dizabilități. Acest eveniment a urmărit

creșterea gradului de conștientizare privind dreptul la un tratament egal, promovarea egalității șanselor în viața socială pentru ambele sexe, valorificarea diversității culturale și a diferențelor de gen, dezvoltarea societății având la bază valori precum toleranța și egalitatea;

- Simpozionul cu tema „Dezvoltarea socială în Agenda de Dezvoltare Post-2015 și în Agenda 2030”, organizat în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, cu concursul Asociației pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum, al Ligii independente române pentru drepturile copilului și tânărului, al Asociației Clubul de la Cheia, Asociației Române pentru Drepturile Femeii, al Asociației Române pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, și al Societății franceze de legislație comparată, a constituit o oportunitate pentru a discuta Obiectivele de dezvoltare ale mileniului, în contextul Agendei 2030, eradicarea sărăciei fiind considerată o provocare urgentă și o prioritate la nivel mondial. În cadrul conferinței s-a avut în vedere discutarea programelor și politicilor naționale privind dezvoltarea durabilă și de mediu, dar și programele, politicile și strategiile la nivelul Uniunii Europene. Importanța drepturilor omului a fost evidențiată pentru susținerea cadrului post-2015 și a Agendei 2030, în special prin abordarea problemei inegalităților și a discriminării, a violenței pe criterii de gen, acordându-se o atenție deosebită persoanelor marginalizate și categoriilor de persoane vulnerabile – tineri, femei, migranți, persoane cu dizabilități;

- Conferința cu tema „Oportunitățile mele, alegerile mele” a fost organizată cu concursul cadrelor didactice și studenților masteranzi, doctoranzi, cu Universitatea Ecologică – Facultatea de Drept și Științe Administrative și Școala Națională de Studii Politice și Administrative – Facultatea de Administrație Publică, Asociația Română pentru Națiunile Unite, cu ocazia împlinirii a zece ani de la instituirea Zilei mondiale a Sindromului Down și a douăzeci și unu de ani de la instituirea Zilei Internaționale a Familiei. Evenimentul a vizat înțelegerea corectă a diversității umane, acceptarea rolului pe care cei cu acest sindrom îl pot avea în societate, eliminarea barierelor pe care aceștia le întâmpină în participarea lor ca

membri egali ai societății, implicarea și responsabilitatea pe care o are familia, atitudinile cetățenilor din societate. Acest eveniment a reprezentat un prilej pentru a înțelege ce tip de educație este recomandat unor copii care au fost diagnosticați cu sindromul Down, ținând cont că aceștia sunt afectați pe mai multe arii de dezvoltare. Adesea acești copii sunt izolați de societate, în acest sens fiind nevoie de o schimbare de atitudine la nivelul întregii societăți pentru susținerea lor și de implicare totală pentru promovarea valorilor umane;

- Seminarul cu tema „Dreptul la educație în limba maternă” a fost organizat în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, cu participarea unor cadre didactice universitare din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, Universității Ecologice, Universității „Dimitrie Cantemir” din Cluj Napoca și Asociația pentru Națiunile Unite din România. În cadrul seminarului a fost evidențiată importanța respectării diversității culturale și lingvistice, precum și a multilingvismului. Diversitatea culturală și dialogul intercultural, promovarea educației pentru toți sunt ținte esențiale în activitățile desfășurate de UNESCO;

- Conferința cu tema „Incluziunea socială și discriminarea romilor în unele state membre ale Uniunii Europene” organizată în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, cu concursul Universității „Dimitrie Cantemir” din Cluj Napoca Asociației pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia care a urmărit să evidențieze în rândul tinerilor studenți și masteranzi eforturile Uniunii Europene de combatere a discriminării și de promovare a principiului egalității de șanse. De cele mai multe ori nerespectarea drepturilor fundamentale s-a făcut în dauna celor diferiți, adică celor care nu s-au conformat majorității statistice, care impune de altfel normele sociale. Și astfel ajungem la discriminarea minorităților, fie pe criteriu etnic, fie de gen sau al orientării religioase sau sexuale, ori pe baza dizabilităților. În acest sens, dacă la nivel instituțional se poate realiza relativ ușor acordul cu instrumentele

juridice de protecție a drepturilor omului, mult mai grea este restructurarea mentalității la nivel individual deoarece schimbarea presupune un proces de durată. Tinerii trebuie să înțeleagă că prejudecățile, stereotipurile și discriminarea le pot influența negativ viața, transformându-i cu ușurință atât în victime, cât și în agresori. Evenimentul a fost organizat și ca urmare a faptului că o provocare contemporană este reprezentată de insuficienta sensibilizare a opiniei publice, a tinerilor în special, cu privire la drepturile minorităților și asupra importanței raportării cazurilor de discriminare;

- Conferința cu tema „Drepturile omului într-o Europă unită – noi perspective”, organizată în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia, cu concursul Asociației Române pentru Drepturile Sociale și Culturale și al Institutului European de Drept, a avut ca punct central al discuțiilor Carta Drepturilor Fundamentale. Aceasta a devenit document cu forță juridică în momentul intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, adică 1 decembrie 2009. Preambulul Cartei face cunoscut faptul că „Uniunea se întemeiază pe valorile indivizibile și universale ale demnității umane, libertății, egalității și solidarității; ea se sprijină pe principiul democrației și principiul statului de drept. Ea situează persoana în centrul acțiunii sale, instituind cetățenia Uniunii Europene și creând un spațiu de libertate, securitate și justiție.” Carta Drepturilor Fundamentale înscrie ansamblul drepturilor individuale, civile, politice, economice și sociale de care se bucură cetățenii și rezidenții Uniunii Europene. Ea se bazează pe tradițiile constituționale și obligațiile internaționale comune ale statelor membre. Totodată, au avut loc dezbateri privind noile provocări cu care se confruntă Uniunea Europeană. În perioada recentă, Europa a cunoscut mai multe provocări și situații de gestionat: criza economică din Grecia, problemele de securitate din Ucraina și conflictul cu Rusia, amenințarea globalizată a terorismului până la criza umanitară a refugiaților și a migrației. Uniunea Europeană se află într-una dintre cele mai tensionate și dificile perioade ale sale, însă are capacitatea de a se comporta ca actor global pentru găsirea unor

soluții pe termen lung care să ajute la rezolvarea acestor crize, de a oferi răspunsuri adecvate la problemele cu care se confruntă;

- Conferința cu tema „Protecția și promovarea drepturilor copilului în legislația națională” a fost organizată în parteneriat cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum și a fost destinată cunoașterii drepturilor copilului, consacrate și garantate prin reglementările internaționale și interne, care pot fi grupate în ansamblu în drepturi de protecție împotriva oricăror forme de abuz fizic sau moral, drepturi de dezvoltare, strâns legate de asigurarea serviciilor necesare, precum educație și îngrijire medicală, accesul tuturor la acestea și drepturile de participare și consultare a cetățenilor în privința deciziilor care îi privesc. Legea nr. 272/2004 și întregul pachet legislativ adoptat de Parlamentul României precum și strategiile și măsurile de punere în aplicare a acestor reglementări acoperă în totalitate aceste drepturi. Totodată, prin intermediul lui, au fost create mecanisme concrete de verificare a implementării lor și mijloace de monitorizare a drepturilor copilului. România, în calitatea sa de stat parte la Convenția cu privire la drepturile copilului și protocoalele sale precum și la tratatele regionale în materie, a asimilat în legislația internă principiile și normele asumate prin angajamentele sale internaționale, instituind, totodată, o serie de instituții care desfășoară o largă gamă de activități, programe și campanii;

- Simpozionul cu tema „Victimele traficului de persoane în context actual”, organizat în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană. O serie de dezbateri au adus în atenția societății civile unele probleme privind escaladarea acestui fenomen îngrijorător, care constituie o încălcare gravă a drepturilor omului. Cunoscut ca o componentă a crimei transfrontaliere, considerată infracțiune gravă datorită pericolului social pe care îl reprezintă prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, cinstei și demnității umane, fenomenul implică un număr din ce în ce mai

mare de persoane, devenind o problemă care se agravează constant. Informarea și conștientizarea asupra acestui fenomen și a efectelor sale asupra demnității umane poate reprezenta o contribuție serioasă în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane;

- Conferința cu tema „Protecția victimelor fenomenului violenței fizice și psihice” organizată în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Femeii a urmărit promovarea unei culturi a non-violenței, ceea ce se poate realiza cel mai bine prin educație, deoarece educația înseamnă conștientizare. Pentru a combate violența fizică și psihică și orice altă formă de comportament negativ, trebuie să învățăm să-i respectăm pe ceilalți, deoarece la baza non-violenței stă respectul față de semenii. Educarea oamenilor în sensul refuzului violenței poate conduce la rezultate cu adevărat semnificative și importante, promovarea culturii non-violenței fiind cel mai important mijloc pentru a se ajunge la pace;

- Conferința dedicată aniversării a 70 de ani de la înființarea Organizației Națiunilor Unite organizată în parteneriat cu Comisia juridică de disciplină și imunități din Camera Deputaților, Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului și Comisia pentru drepturile omului, culte și probleme ale minorităților naționale din Camera Deputaților a reprezentat un prilej pentru a evidenția misiunea fundamentală a Organizației Națiunilor Unite în asigurarea păcii mondiale, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și respectarea dreptului internațional. Ziua ONU marchează ratificarea Cartei ONU, document fondator care cuprinde principiile pe baza cărora este organizată și funcționează organizația;

- Conferința „Justiția și dreptul administrativ din perspectivă interdisciplinară”, ediția a 2-a, organizată în parteneriat cu Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea „Magna Graecia”, Departamentul de Drept, Istorie, Economie și Societate, Catanzaro, Italia, și Universitatea „Petru Maior”, Facultatea de Economie, Drept și Științe Administrative din Târgu-Mureș,

eveniment cu caracter științific prin care s-a urmărit să se asigure dezvoltarea unor noi direcții de cercetare științifică în specializarea drept și științe administrative și diseminarea rezultatelor cercetărilor efectuate, în vederea creșterii calității actului de guvernare;

- Conferința cu tema „Drepturile noastre. Libertățile noastre. Întotdeauna”, organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului în parteneriat cu Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și Comisiile pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale ale Parlamentului poate fi considerată o afirmare a unei filosofii constructive, o repunere în discuție a felului în care individul trebuie să se raporteze la societatea în care trăiește. Esența aniversării acestei zile internaționale relevă faptul că toți avem aceleași drepturi dar și aceleași obligații unii față de ceilalți. Este nevoie de o conștiință globală cu privire la faptul că oamenii au dreptul la o viață demnă și decentă, iar datoria fiecărui individ este de a contribui la o lume mai bună în care drepturile fundamentale sunt respectate. Trebuie înțeles faptul că respectarea efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale depinde nu doar de cadrul legal și de aplicarea acestuia, ci și de educația pentru drepturile omului.

- Conferința Internațională „Cultura Europeană a Drepturilor Omului – Dreptul la fericire”, organizată în parteneriat cu Universitatea „Dimitrie Cantemir” din București, Institutul Internațional pentru Drepturile Omului al Universității „Dimitrie Cantemir” din București și Academia Română, s-a desfășurat pe trei secțiuni: repere conceptuale ale dreptului la fericire – o abordare interdisciplinară, rolul și funcțiile dreptului în formarea unor modele de comportament social, dezvoltarea economică și bunăstarea socială – relația dintre calitatea vieții și fericire. De asemenea, acțiunea a vizat fundamentarea teoretică și filozofică a dreptului la fericire, ca un drept de natură constituțională; cultura fericirii într-o lume inegalitară; egalitatea de șanse; toleranță și solidaritate socială; fericirea socială ca efect al solidarității umane; stimularea interesului pentru implicarea în respectarea drepturilor omului și a libertăților

sale fundamentale, într-o societate dedicată respectării demnității și personalității fiecărui individ; dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a rolului dreptului ca factor de normare a comportamentului social. De asemenea, evenimentul a constituit un prilej pentru creșterea gradului de conștientizare de către tineri și persoanele adulte a necesității respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- Seminarul cu tema „Drepturile persoanelor vârstnice din centrele de îngrijire”, organizat în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Omului de Vârsta a Treia face parte din proiectul rețelei europene de instituții naționale de drepturile omului care urmărește identificarea la nivel european a standardelor aplicate persoanelor vârstnice. Seminarul a urmărit acordarea unei atenții speciale cercetărilor sociale și medicale, pornind de la nevoia din ce în ce mai mare de îngrijiri care trebuie acordate persoanelor vârstnice. Acțiunea a vizat, pe de o parte, identificarea soluțiilor față de creșterea mare a numărului de persoane în vârstă care necesită îngrijiri și care exercită o presiune crescândă asupra sistemelor de îngrijire, iar pe de altă parte, discuțiile au vizat promovarea și protecția drepturilor persoanelor vârstnice. Acestea trebuie să se bucure de toate drepturile omului, să poată trăi în demnitate și siguranță, să aibă acces egal la hrană, îmbrăcăminte, locuință, asistență și protecție medico-socială și juridică, la tot ce este necesar pentru a-și păstra independența;

- Institutul Român pentru Drepturile Omului a participat alături de Asociația de Dialog Intercultural în cadrul proiectului „Teatru și viață”, care a urmărit utilizarea teatrului ca instrument de formare și de informare a oricăror categorii de persoane, indiferent de vârstă sau nivel de pregătire. Utilizarea spectacolului de teatru pe temele unor probleme sociale complexe, ca dependența de droguri, marginalizarea socială, violența, discriminarea, poate reprezenta un pas important în procesul de evoluție individuală în contextul dezvoltării sociale. Indiferent de spațiul și dincolo de nivelul la care a ajuns cultura democrației, discriminarea produce încă

victime și răni, iar datoria tuturor este aceea de a stopa aceste nedreptăți. În acest sens, trebuie luate măsuri efective în domeniul învățământului, al educației, al culturii, în scopul combaterii prejudecăților care duc la diverse forme de discriminare. De asemenea, trebuie promovată toleranța și prietenia între grupuri și națiuni, trebuie susținut dialogul între persoane de rasă, etnie sau origine diferită. Proiectul a început prin cunoașterea sentimentelor, așteptărilor și contribuțiilor din partea elevilor și chiar a profesorilor însoțitori și formatorilor. Elevii și-au exprimat ideile cu privire la training oferind posibilitatea adaptării regulilor trainingului la nevoile de cunoaștere ale tinerilor. Aceștia au fost încurajați să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de relaționare, pentru expunerea problemelor de comunicare și de comportament și pentru înlăturarea dificultăților de adaptare în cadrul grupului. Au fost evidențiate modele de urmat prin includerea emoțiilor în conversațiile avute, s-au planificat ședințe legate de sentimente, jocuri și activități pentru a-i face pe elevi receptivi la emoțiile lor și ale celorlalți. Pentru a înțelege contextul și importanța instrumentelor privind drepturile omului a fost pus la dispoziția elevilor textul Declarației Universale a Drepturilor Omului, considerată a fi documentul fondator în materia drepturilor omului, evidențiindu-se necesitatea promovării și protecției drepturilor și libertăților fundamentale. Au fost realizate comentarii asupra articolelor din Declarație și s-au analizat împreună cu tinerii elevi situații diverse de încălcare a drepturilor omului și modalități de promovare și de protecție a acestora, în special modul în care se pot implica tinerii în rezolvarea unor astfel de situații. Tinerii au fost încurajați să meargă în grupuri de câte patru și să realizeze un interviu pentru a constata care este nivelul de informare al cetățenilor privind Declarația și drepturile pe care le au și dacă aceștia cunosc cazuri de încălcare a acestor drepturi. În cadrul proiectului a fost subliniată necesitatea implicării tuturor indivizilor în promovarea și protecția drepturilor omului, punându-se accentul pe dezvoltarea abilităților de a lua atitudine și de implicare pentru respectarea drepturilor omului. Elevii au discutat în cadrul grupurilor de lucru asupra importanței existenței societății libere, tolerante și juste, în care tinerii

să aibă o participare activă la viața socială contribuind la apărarea valorilor, a drepturilor omului și a statului de drept. Elevii au exersat exercitarea unor drepturi dar și asumarea responsabilităților. Am analizat împreună cât de important este ca tinerii să își dezvolte capacitatea de interacțiune cu lumea înconjurătoare, asumarea de roluri și responsabilități în viața socială. Tinerii au învățat și au înțeles cât de importantă este respectarea regulilor de bază, a legilor și instituțiilor statului democratic, au învățat că le sunt recunoscute anumite drepturi și libertăți, dar că fiecareia îi revin și obligații. Împreună cu elevii au fost identificate prejudecăți și stereotipuri și s-a subliniat importanța educației pentru drepturile omului. A fost susținut comportamentul tolerant al tinerilor care să stimuleze respectul, înțelegerea și cooperarea, aceștia au realizat exerciții de gândire analitică și sintetică care să acționeze ca un factor de prevenire a acțiunilor negative din partea tinerilor, încurajându-se exersarea capacității de a accepta și de a respecta puncte de vedere diferite. De asemenea, tinerii au exersat atitudini comportamentale tolerante față de minorități și nu numai, fiindu-le exemplificate situații în care anumite grupuri de persoane sunt discriminate pe diferite motive, inclusiv pe cel de orientare sexuală. Au fost identificate cauzele care generează limbajul urii și violența și categoriile cele mai vulnerabile ce pot fi afectate ca urmare a limbajului urii. Elevii au realizat exerciții care au avut ca obiect toleranța și intoleranța pentru a stabili parametrii în care se poate lua atitudine împotriva limbajului urii. Evenimentul a constituit o acțiune dedicată conștientizării importanței respectării drepturilor omului în rândul tinerilor și încurajarea implicării acestora în promovarea acestor principii, fapt care a fost susținut prin rezultatele finale pozitive evidențiate atât de tinerii elevi, cât și de profesorii însoțitori și de formatori (trainerii). Acțiunile desfășurate în cadrul proiectului „Teatru și viață” au constituit o îmbinare a didacticului cu activitățile recreative, a comentariului social cu emoția, a realismului și fanteziei, muzicii și dansului, artei teatrale și educației pentru drepturile omului. Au fost stabilite mijloace de acțiune pentru respectarea drepturilor omului de către tineri după încheierea trainingului. Tinerii au înțeles

importanța participării la acțiuni de voluntariat și la acțiunile de promovare a drepturilor și libertăților fundamentale, adoptarea unui comportament tolerant față de grupurile de persoane vulnerabile, ajutorarea celor în

suferință, cooperarea și unirea eforturilor pentru a face „o lume mai bună”, integrarea într-o societate democratică bazată pe statul de drept, în care sunt respectate regulile și drepturile omului.

### III. ORGANIZAREA UNOR ACTIVITĂȚI SPECIFICE DEDICATE DREPTURILOR OMULUI

Activitatea de organizare a unor seminarii, simpozioane sau mese rotunde, împreună cu celelalte activități ale Institutului, de cercetare, educare și formare, se constituie într-un ansamblu armonios de abordare a problematicii drepturilor omului, subliniind importanța promovării și protecției acestora.

Rapoartele și studiile prezentate cu ocazia acestor manifestări au fost rodul activității de cercetare a Institutului Român pentru Drepturile Omului. Ne referim atât la manifestări organizate de Institut (a se vedea **Anexa A**), cât și la acțiuni organizate în parteneriat, schimbul de experiență, opiniile și concluziile desprinse au permis conturarea unor noi teme de cercetare, a unor modalități noi de abordare a aspectelor de formare și educare în spiritul respectului drepturilor omului.

Solicitarea Institutului de către organizații și organisme cu preocupări în domeniul drepturilor omului, din țară sau din străinătate, de a participa cu studii, comunicări, rapoarte etc. la acțiuni organizate de acestea (a se vedea **Anexa B**) ilustrează faptul că Institutul s-a făcut remarcat atât pe plan național, cât și internațional, prestigiu câștigat prin rigoarea și consecvența implicării Institutului în protecția și promovarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Este de remarcat faptul că în mod constant Institutul a atras de multe ori participarea la manifestările sale și a determinat implicarea în organizarea lor a numeroși factori cu atribuții sau preocupări în domeniul drepturilor omului din cadrul Parlamentului, ai mediului academic, al organismelor guvernamentale și neguvernamentale sau al unor organizații internaționale și regionale. Prin antrenarea acestor factori – prin contribuția pe care au avut-o participând cu studii, prezentări, comunicări sau cu expertize sau rapoarte proprii sau la care și-au adus contribuția – s-a urmărit o

mai bună comunicare și o mai strânsă colaborare pentru găsirea și aplicarea unor soluții mai eficiente pentru promovarea și protecția drepturilor omului în România.

Institutul Român pentru Drepturile Omului a organizat numeroase întâlniri și dezbateri consacrate afirmării, promovării și protecției drepturilor omului (a se vedea **Anexa A**) la care au participat personalități din țară și de peste hotare recunoscute pentru contribuția lor la cunoașterea și promovarea drepturilor omului.

#### **Nediscriminare**

Conceptul de diversitate și puterea creatoare a diversității au stat la baza campaniei organizate de Institutul Român pentru Drepturile Omului în cadrul Săptămânii europene de acțiune împotriva rasismului (14-22 martie 2015). Prin acțiuni de conștientizare și dezbateri organizate în școli și universități, precum și în instituții publice din București și din țară s-a urmărit transmiterea unui mesaj de solidaritate împotriva rasismului și a xenofobiei.

IRDO a încurajat în mod special transmiterea mesajelor campaniei în rândul tineretului, deoarece în eforturile sale de a contribui la focalizarea eforturilor educaționale în domeniul drepturilor omului, a considerat dintotdeauna că este extrem de important ca tinerii să fie mereu informați și implicați în acest tip de acțiuni.

La finalul campaniei a fost organizată o masă rotundă cu tema „Uniți pentru diversitate”, în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM), Institutul de Drept de Expresie și de Inspirație Franceză, Clubul de la Cheia – „Victor Dan Zlătescu” și cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, pace, democrație și toleranță, IRDO – Universitatea de Nord, Baia Mare și cu participarea unor membri ai Institutului de Drept European (ELI). În cadrul evenimentului au fost discutate și analizate pe larg aspecte privind incluziunea

socială, combaterea naționalismului exacerbat, a rasismului și xenofobiei.

Amintim, totodată, de Conferința Internațională a Nediscriminării și Egalității de Șanse – NEDES 2015, organizată, sub egida Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București și cu concursul Institutului Român pentru Drepturile Omului. Evenimentul a oferit specialiștilor din domeniul drepturilor omului prilejul unor analize și discuții privind modul în care principiul nediscriminării și cel al egalității de șanse sunt respectate în societatea românească și pe plan internațional. Dezbaterile au avut în vedere teme precum: forme ale discriminării: discriminarea directă, discriminarea indirectă, hărțuirea, victimizarea și ordinul de a discrimina, sărăcia extremă în contextul globalizării, principiul solidarității în Uniunea Europeană, discriminarea multiplă și combaterea sa, managementul apărării interesului superior al copilului ai cărui părinți sunt plecați la muncă în străinătate, invocarea principiului nediscriminării în trimiteri preliminare formulate de instanțele din România ș.a. Lucrările conferinței au fost publicate în două volume în limba română și limba engleză.

La solicitarea comisiilor de specialitate din cadrul Parlamentului, Institutul a contribuit cu puncte de vedere privind o serie de proiecte legislative, dintre care amintim proiectul privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup<sup>3</sup>. În acest sens IRDO a făcut referire la documentele internaționale și regionale privind drepturile omului, demnitatea, nediscriminarea, libertatea de exprimare ș.a.

### **Drepturile copilului**

Promovarea și protecția drepturilor copilului reprezintă o temă importantă pe agenda Institutului, iar activitățile din acest an au fost marcate de aniversarea a 25 de ani de la intrarea în vigoare a Convenției ONU privind drepturile copilului. În acest sens IRDO a organizat o serie de evenimente, dezbateri și discuții atât cu reprezentanții instituțiilor publice cu atribuții în

domeniu cât și cu reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor neguvernamentale. Întâlnirile ce au privit aspecte legate de îmbunătățirea legislației din domeniu, dreptul la educație, neexploatarea prin muncă, nediscriminarea anumitor categorii de copii (romi, refugiați, cu dizabilități).

Amintim în acest sens dezbaterile privind reglementările ce stabilesc condițiile necesare prestării de către copii a activităților remunerate în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling prevăzute de HG 75/2015, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – „Family Forum” și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, precum și conferința „Protecția și promovarea drepturilor copilului în legislația națională, regională și universală” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Salvați copiii, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului.

### **Accesul la justiție**

Pe parcursul anului 2015 IRDO a organizat o serie de conferințe, seminarii și dezbateri având ca obiect accesul la justiție ca drept fundamental. Dintre acestea amintim:

Cea de-a patra ediție a Conferinței Internaționale „Eficiența normelor juridice – interpretarea și aplicarea legii”, a avut ca temă principală de dezbateră perspectivele privind interpretarea și aplicarea legii. Evenimentul a fost organizat de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Drept din Cluj Napoca, în colaborare cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Departamentul de Cercetări Socio-Umane, Asociația Română de Științe Penale, Institutul de Științe Administrative din Republica Moldova. Conferința a fost dedicată provocărilor actualului deceniu. În acest sens pe parcursul celor două zile au fost aduse în atenția participanților probleme de mare actualitate privind interpretarea și aplicarea legii. S-a

<sup>3</sup> PL-x nr. 649/2015.

evidențiat faptul că amploarea și multiplicarea activităților sociale reclamă în întreaga lume existența unor norme legale. Astfel, aspecte legate de protecția datelor, comerțul internațional, probleme legate de mediu și conflictele militare internaționale precum și relațiile familiale, proprietatea sau drepturile fundamentale ale omului sunt reglementate pe diferite niveluri.

Cea de a 2-a ediție a Conferinței anuale cu participare internațională „Justiția și dreptul administrativ din perspectivă interdisciplinară”, organizată în parteneriat cu Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Facultatea de Administrație Publică, Universitatea „Magna Graecia”, Catanzaro, Italy, și Universitatea „Petru Maior”, Târgu Mureș. Ea a constituit un eveniment deosebit de important, cu caracter științific, prin care s-a urmărit să se asigure dezvoltarea unor noi direcții de cercetare științifică în specializarea drept și științe administrative și diseminarea rezultatelor cercetărilor efectuate, în vederea creșterii calității actului de guvernare. Cercetările prezentate și dezbaterile ce au urmat au vizat aspecte privind evaluarea capacității judiciare, influența drepturilor omului asupra legii, migrația și legea, provocări în monitorizarea și evaluarea administrației publice, globalizarea și dezvoltarea durabilă, precum și medierea, negocierea și managementul.

Conferința cu tema „Drepturile noastre. Libertățile noastre. Întotdeauna”, organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului de către Institutul Român pentru Drepturile Omului alături de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale și Comisia juridică, de disciplină și imunități din Camera Deputaților, și de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului. Evenimentul a fost dedicat evoluției drepturilor omului, democrației și statului de drept în context internațional și regional, iar temele dezbătute au tratat aspecte privind funcționarea instituțiilor democratice, eficiența și independența sistemului judiciar, noi drepturi ale omului și protecția lor prin mecanisme internaționale.

Proiectul CLARITY. Proiectul, realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, se concretizează printr-un instrument online interactiv care are scopul de a

ajuta cetățenii în rezolvarea problemelor privind drepturile fundamentale. Instrumentul acoperă în prezent 14 state membre ale Uniunii Europene<sup>4</sup> și este disponibil în limba engleză. Institutul Român pentru Drepturile Omului a participat în calitate de partener în cadrul acestui proiect, urmărind poziționarea României în rândul statelor care susțin și asigură respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

CLARITY are drept scop să identifice și să ofere informații privind organismul non-judiciar cel mai adecvat pentru a rezolva o anumită problemă a drepturilor fundamentale, pornind de la ideea că fiecare stat dispune de organisme publice specializate care pot oferi informații sau pot ajuta în situații de încălcare a drepturilor fundamentale.

Instrumentul online acoperă diferite domenii ale drepturilor fundamentale, inclusiv zona nediscriminării. Se are în vedere și oferirea de informații asupra modului de adresare și a locului cel mai apropiat de domiciliu unde trebuie depusă o petiție sau de unde se poate primi asistență în cazul persoanelor cărora le-au fost încălcate drepturile fundamentale.

Proiectul CLARITY urmărește o strânsă colaborare și implicarea directă a instituțiilor ombudsmanului, instituțiilor naționale pentru drepturile omului, organismelor privind egalitatea și a altor instituții și organisme care pot oferi cetățenilor sprijin în respectarea drepturilor fundamentale.

Nu în ultimul rând subliniem faptul că IRDO, ca membru în Grupul de lucru juridic din cadrul Rețelei Europene de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului, a participat activ atât în cadrul temelor de discuție privind reforma Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și la promovarea Convenției europene a drepturilor omului și a Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

### **Familie**

IRDO are în vedere promovarea și consolidarea politicilor de sprijinire a familiei, precum și intensificarea activităților în domeniul cercetării pentru a-și aduce contribuția la fundamentarea acestora, elementele esențiale constând în combaterea și prevenirea sărăciei și

<sup>4</sup>Austria, Bulgaria, Cipru, Finlanda, Franța, Italia, Irlanda, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Spania și Ungaria.

a excluziunii sociale.

Între activitățile consacrate Zilei Internaționale a familiei<sup>5</sup> amintim dezbaterile cu tema „Oportunități și obstacole în atingerea obiectivelor reconcilierii vieții de familie cu cea profesională” organizată în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum, Asociația Clubul de la Cheia, Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Română pentru Dreptul la un Mediu Sănătos, Asociația Română pentru apărarea drepturilor omului la vârsta a treia, Consiliul Național al Dizabilității din România care a subliniat importanța familiei în societate și în dezvoltarea acesteia. Totodată, evenimentul a constituit o oportunitate pentru a discuta modul în care familia – nucleul de bază al societății – este afectată de schimbările sociale și economice, și a identifica modalitățile prin care acest nucleu poate deveni un vector important pentru progresul întregii societăți românești. În cadrul conferinței s-a avut în vedere discutarea programelor și politicilor naționale dar și europene asupra reconcilierii vieții familiale cu cea profesională precum și promovarea celor mai bune practici în domeniu.

### **Combaterea traficului de ființe umane**

Protecția și promovarea drepturilor victimelor traficului de ființe umane reprezintă o temă importantă pe agenda Institutului Român pentru Drepturile Omului. Și în acest an a continuat seria de cercetări și dezbateri cu reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale de specialitate, ai legislativului, dar și ai societății civile. Temele de interes au vizat analiza instrumentelor regionale și naționale privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, a rapoartelor internaționale și regionale cu privire la drepturile victimelor ș.a.

În acest sens amintim întâlnirea cu tema „Victimele traficului de persoane în contextul actual” organizată de Institutul Român pentru

<sup>5</sup> Ziua de 15 mai a fost declarată de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite ca fiind Ziua Internațională a Familiei, printr-o Rezoluție dată în septembrie 1993. La propunerea Institutului Român pentru Drepturile Omului și susținută de Patriarhia României, ziua de 15 mai a devenit oficial și Ziua familiei române.

Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, cu concursul Consiliului Național al Dizabilității din România.

Menționăm, de asemenea, simpozionul cu tema „Instrumente naționale de prevenire și combatere a traficului de persoane”, organizat cu ocazia Zilei europene de luptă împotriva traficului de persoane de către Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația pentru Națiunile Unite din România și si cu concursul unor membri ai Institutului European de Drept (ELI), Institutului de Drept de Expresie și de Inspirație Franceză, Asociației Române pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociației pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum și Asociației Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”.

### **Azil și Migrație**

Garantarea drepturilor omului, prin documentele adoptate la nivel internațional, regional și național, asigură protecția drepturilor persoanelor care își părăsesc țara de origine. Drepturile fundamentale trebuie recunoscute tuturor persoanelor indiferent de statutul lor: solicitanți de azil, refugiați sau migranți. În acest sens IRDO, prin cercetările realizate, dezbaterile organizate și punctele de vedere prezentate diferitelor comisii parlamentare, a urmărit în permanență evidențierea reglementărilor internaționale și regionale din domeniu și transpunerea acestora în legislația națională.

La solicitarea Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților, Institutul Român pentru Drepturile Omului a prezentat pe parcursul anului 2015 o serie de puncte de vedere cu privire la proiectele legislative aflate în discuție în cadrul Comisiei, proiecte ce au vizat aspecte privind azilul și migrația, participând, totodată, la aceste dezbateri.

Astfel, amintim Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 122/2006 privind azilul în România<sup>6</sup>, Propunerea de Regulament al Parlamentului

<sup>6</sup> PL-X 59/2015.

European și al Consiliului de constituire a unei liste comune la nivelul UE a țărilor de origine sigure în sensul Directivei 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, precum și de modificare a Directivei 2013/32/UE<sup>7</sup> ș.a. IRDO a apreciat ca fiind necesară conformarea legislației interne obligațiilor asumate de statul român prin aderarea la reglementările Uniunii Europene având în vedere caracteristicile și tendințele fenomenului migraționist și caracterul profund umanitar al acțiunilor care trebuie întreprinse pentru a asigura protecția persoanelor care solicită protecție internațională.

La invitația Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților, cu ocazia vizitei de lucru a delegației Parlamentului landului Hessen din Germania, condusă de președintele acestuia, domnul Norbert Kartmann, reprezentanții IRDO au prezentat sistemul instituțional și legislația națională privind protecția refugiaților, activitatea Institutului în domeniu și provocările existente.

Totodată, Institutul a organizat o serie de întâlniri și dezbateri la care au fost invitați reprezentanți ai instituțiilor publice cu atribuții în domeniu, reprezentanți ai comisiilor parlamentare și membri ai societății civile. Cu titlu de exemplu menționăm: masa rotundă cu tema „Legislația națională în domeniul azilului și modul de aplicare a acesteia”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România cu ocazia Zilei internaționale a refugiaților. Menționăm, de asemenea, și dezbaterile privind proiectul lansat de Ministerul Afacerilor Interne pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1251/2006, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, cu concursul Asociației Române pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociației Clubul de la Cheia, Asociației Family Forum, Asociației Române pentru Drepturile Femeii. Reprezentanții IRDO și-au adus

contribuția potrivit specificului activității la realizarea unor proiecte și dezbateri organizate la nivel regional privind promovarea și protecția drepturilor solicitanților de azil, refugiaților și migranților, statul de drept și migrația, drepturile minorilor neînsoțiți, solicitanți de azil. IRDO este membru în grupul de lucru privind azilul și migrația al Rețelei Europene de Instituții Naționale de Drepturile Omului și membru al Institutului European de Drept și al Institutului de Drept de Expresie și de Inspirație Franceză.

### **Dreptul la sănătate**

Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO), în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM) și Centrul Infoeuropa din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și cu participarea reprezentanților Comisiei pentru drepturile omului, culte și probleme ale minorităților naționale și ai Comisiei pentru mediu și echilibru ecologic din Camera Deputaților, a organizat dezbaterile cu tema „Ziua Mondială a Sănătății – Dreptul la sănătate”. În cadrul evenimentului au fost prezentate o serie de expuneri pe teme de actualitate în domeniu: ecologizarea și lupta împotriva poluării – deziderate ale mondializării sănătății, educația pentru sănătate, garantarea dreptului la sănătate al copilului în România, dreptul la sănătate al migranților ș.a. Totodată, în cadrul discuțiilor s-a subliniat importanța reducerii inegalității din domeniul sănătății, a creșterii eficacității și calității actului medical, precum și necesitatea existenței unui echilibru între finanțarea și prestarea îngrijirilor de sănătate.

De asemenea, cu prilejul Zilei mondiale a Apei, IRDO a organizat o dezbateră cu titlul „Apa curată pentru o lume sănătoasă” în care au fost analizate aspecte privind relația dintre om și viață, dintre accesul la apă și sănătatea vieții unui om, a unei familii, a unei comunități sau a unei societăți, elemente vitale pentru dezvoltarea unei națiuni. S-a evidențiat necesitatea protejării sub aspect cantitativ și calitativ a apelor, precum și rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor de apă. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos, Asociația pentru Națiunile

<sup>7</sup> E-38/2015.

Unite din România (ANUROM) și Asociația Clubul de la Cheia.

### **Drepturile persoanelor cu dizabilități**

Potrivit art. 33.2 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), statele semnatare vor ține cont de Principiile de la Paris la desemnarea sau stabilirea unui mecanism de promovare, protejare și monitorizare a implementării Convenției. Acesta are rolul de a prezenta imaginea de ansamblu privind situația persoanelor cu dizabilități la nivel național.

IRDO, instituție independentă, înființată prin Legea nr. 9/1991, este singura instituție națională de drepturile omului din România recunoscută în sistemul Organizației Națiunilor Unite și care corespunde Principiilor de la Paris privind statutul și funcționarea instituțiilor naționale pentru protecția și promovarea drepturilor omului<sup>8</sup>. Reamintim că Principiile de la Paris au în vedere, printre altele: un mandat „cât mai larg posibil”, care să aibă la bază standardele universale ale drepturilor omului și care să includă dubla responsabilitate de a promova și de a proteja drepturile omului, totodată acoperind toate drepturile; independența instituțională față de guvern, garantată prin lege; putere adecvată de investigare; pluralism, inclusiv prin structura personalului și/sau cooperare efectivă și resurse umane și financiare adecvate.

Astfel, în baza Legii nr. 221/2010 de ratificare a Convenției pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și având în vedere prevederile art. 33.2 din CDPD, precum și cadrul instituțional existent, Institutul Român pentru Drepturile Omului a încheiat un protocol cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și, de asemenea, cu Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

În anul 2015, activitatea IRDO, ca mecanism independent de promovare, protejare și monitorizare a implementării Convenției potrivit art. 33.2 din CDPD, a avut în vedere realizarea de cercetări și studii, întâlniri periodice cu organizațiile persoanelor cu dizabilități sau cu reprezentanți ai societății

<sup>8</sup> Principii formulate în 1991 la Conferința consacrată instituțiilor naționale de drepturile omului, principii devenite document oficial al Adunării Generale ONU în 1993 (A/RES/48/134).

civile, în general, precum și cu experți în domeniu, formularea de puncte de vedere la cererea comisiilor de specialitate ale Parlamentului, privind proiecte de lege cu impact în domeniul promovării și protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, și a altor instituții publice sau ONG-uri; publicarea raportului anual privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în România, organizarea unor dezbateri, conferințe, întâlniri campanii privind temele importante din domeniul dizabilității precum și consultarea și schimbul de informații în mod regulat cu alte instituții naționale de drepturile omului din Europa cu mandat similar.

Principalele teme urmărite pe parcursul acestui an au vizat aspecte privind abordarea dizabilității din perspectiva drepturilor omului, recunoașterea capacității juridice, viața independentă și integrarea în comunitate, drepturile femeilor cu dizabilități, dreptul la muncă ș.a. Raportul privind Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România, alături de celelalte studii și cercetări elaborate în cadrul Institutului, reflectă aceste aspecte.

IRDO a organizat o serie de campanii de promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități din care amintim: Zilele de „conștientizare a autismului” 1-3 aprilie 2015, în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România. Scopul acestei campanii a fost de a atrage atenția asupra importanței integrării persoanelor cu autism în societate, asupra respectării și promovării drepturilor acestora și a nevoii de a depăși barierele pentru a avea o societate incluzivă. Totodată, un element important din cadrul campaniei a fost și cunoașterea și promovarea Convenției.

În ceea ce privește strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități 2015 – 2020”, precizăm că IRDO și-a adus contribuția în calitate de observator la ședințele Consiliului interministerial de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități, organizate de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, din 21 aprilie și 10 august 2015. În cadrul acestor întâlniri au fost prezentate și analizate proiectul de Strategie națională și Planul operațional pentru implementarea

Strategiei naționale. Cu prilejul acestor dezbateri, reprezentanții Institutului au subliniat faptul că noul proiect de strategie trebuie să reflecte angajamentele asumate de statul român prin ratificarea Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, punând accentul pe aspectele privind recunoașterea capacității juridice, dreptul la educație, viața independentă, accesul la servicii de sănătate, dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, IRDO a organizat dezbateri și mese rotunde ce au avut ca temă principală proiectul de Strategie națională 2015-2020. Evenimentele au fost organizate în colaborare cu o serie de parteneri din mediul academic dar și al organizațiilor neguvernamentale, organizațiilor persoanelor cu dizabilități și au participat membri ai comisiilor parlamentare, reprezentanți ai unor instituții publice ș.a.

Totodată, Institutul a participat la o serie de mese rotunde și conferințe dintre care amintim dezbaterile cu tema „Demnitatea în sănătatea mintală” organizată de Spitalul de Psihiatrie Titan „Dr. Constantin Gorgos” cu ocazia Zilei Mondiale a Sănătății Mintale. Cu acest prilej, reprezentanții IRDO au subliniat importanța abordării dizabilității din perspectiva drepturilor omului. Necesitatea recunoașterii capacității juridice și adoptării unor măsuri legislative pentru introducerea unui sistem de luare a deciziilor prin suport (supported decision-making), se impune ca o măsură de protecție flexibilă care să asigure respectarea autonomiei, a voinței și a preferințelor persoanei cu dizabilități mentale. De asemenea, s-a făcut referire la recomandările Comitetului ONU pentru prevenirea torturii în urma evaluării raportului de țară din primăvara anului 2015. Recomandările făcute s-au referit la asigurarea unei supravegheri și monitorizări efective din partea organelor judiciare a persoanelor internate în spitalele de psihiatrie sau în instituțiile de îngrijire, respectarea dreptului pacientului, internat voluntar sau involuntar, de a fi informat cu privire la tratamentul care îi este administrat și la posibilitatea de a refuza tratamentul sau orice altă intervenție medicală, urmând ca internările nevoluntare să facă obiectul unor reevaluări periodice.

La invitația Consiliului Național al Dizabilității din România (CNDR), Institutul a participat la Conferința „O Românie accesibilă

într-o Europă fără bariere”, eveniment ce a vizat bilanțul campaniei CNDR cu același nume. În acest context, reprezentanții IRDO au subliniat faptul că la elaborarea politicilor publice, programelor, standardelor și serviciilor din domeniul dizabilității trebuie ținut cont de nevoile cotidiene ale persoanelor cu dizabilități (de sănătate și bunăstare, de securitate economică și socială, de dezvoltare a aptitudinilor și de a trăi în comunitate) astfel încât, să fie înlăturate barierele din calea participării acestora, asigurându-se astfel aplicarea a două concepte fundamentale: „designul universal” și „adaptarea rezonabilă”.

Menționăm, de asemenea, dezbaterile cu tema „Parteneriat activ pentru implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități”, organizată de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități, marcată de Institut printr-o masă rotundă la care au participat reprezentanți ai mediului academic, cercetători și practicieni, reprezentanți ai societății civile, a constituit un eveniment notabil în care a fost subliniată importanța consolidării și extinderii serviciilor și programelor de abilitare și reabilitare complexe, în special în domeniul sănătății, încadrării în muncă, educației și serviciilor sociale, astfel încât aceste servicii și programe să înceapă într-un stadiu cât mai timpuriu posibil și să sprijine participarea și integrarea persoanelor cu dizabilități în comunitate și în toate domeniile de activitate la nivelul societății.

Un punct important în activitatea Institutului l-a reprezentat și participarea la ședințele comisiilor de drepturile omului ale Parlamentului cu puncte de vedere privind impactul diferitelor proiecte de legi asupra respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România. În acest sens, amintim de proiectul de lege vizând înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități<sup>9</sup>, la care IRDO a prezentat rolul unui mecanism independent de promovare, protejare și monitorizare a implementării Convenției și activitatea sa prin prisma prevederilor art. 33. 2 din CDPD. S-a făcut cu necesitate referire și la Raportul de țară al Comisarului pentru Drepturile Omului al Consiliului European, care soliciți autorităților

<sup>9</sup> PL-X 303/2015.

române să consolideze independența, eficiența și eficacitatea structurilor naționale din domeniul drepturilor omului, Avocatul Poporului, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Institutul Român pentru Drepturile Omului, inclusiv prin clarificarea în continuare a competențelor fiecăreia dintre instituțiile menționate și prin asigurarea de resurse umane și financiare adecvate pentru ca acestea să-și poată îndeplini mandatele<sup>10</sup>.

În acest sens, Institutul a subliniat necesitatea adoptării unui act normativ care să asigure operaționalizarea efectivă atât a mecanismului de coordonare cât și a celui de monitorizare a implementării Convenției, în înțelesul art. 33 din document, precum și importanța reglementării sistemului de colectare și raportare de date, de consultare dintre mecanismul de coordonare și punctele de contact pe de o parte, iar pe de altă parte a reglementării modalității de consultare, implicare și participare deplină a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă, atât la procesul de implementare cât și la cel de monitorizare.

IRDO este membru al Grupului pentru implementarea Convenției din cadrul Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului din sistemul ONU și este, totodată, singura instituție din țara noastră participantă la Forumurile de lucru organizate anual de Comisia Europeană cu privire la implementarea art. 33 din Convenția ONU. În acest an, principalele teme de discuții în cadrul întâlnirilor Grupului de lucru pe CDPD al instituțiilor naționale au vizat aspecte privind implementarea art. 12 din Convenție, privind recunoașterea egală în fața legii, dezvoltarea de indicatori privind monitorizarea implementării Convenției, dialogul cu Comitetul ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, elaborarea unui raport alternativ privind implementarea CDPD la nivelul Uniunii Europene, jurisprudența recentă a CtEDO în domeniu ș.a. În cadrul întâlnirii Structurii Uniunii Europene privind monitorizarea implementării CDPD la nivelul Uniunii cu instituțiile naționale pentru drepturile omului au fost discutate aspecte

<sup>10</sup> A se vedea Raportul Comisarului pentru Drepturile Omului al Consiliului European, Nils Muiznieks, în urma vizitei efectuate în România în perioada 31 martie – 4 aprilie 2014, pct. 7.

privind rolul mecanismelor de monitorizare în procesul de evaluare al Comitetului ONU. În cadrul acestor întâlniri au fost prezentate Raportul și activitatea IRDO în domeniu.

### **Drepturile persoanelor vârstnice**

Promovarea și protecția drepturilor persoanelor vârstnice și îngrijirea pe termen lung reprezintă, de asemenea, o temă de interes prioritar. Institutul participă alături de alte cinci instituții naționale similare din Uniunea Europeană în proiectul „Drepturile persoanelor vârstnice și îngrijirea pe termen lung” (2015-2017), coordonat de Rețeaua Europeană de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI). Proiectul urmărește să determine o abordare din perspectiva drepturilor omului în îngrijirea persoanelor vârstnice în Europa, clarificarea standardelor internaționale și regionale aplicabile în domeniu și formularea de recomandări către factorii decidenți la nivel european pentru eficientizarea protecției acestor persoane, precum și creșterea gradului de recunoaștere a rolului instituțiilor naționale de drepturile omului în domeniu. În acest an, Institutul a participat la o serie de întruniri și discuții privind analiza reglementărilor internaționale și regionale privind promovarea și protecția persoanelor vârstnice, elaborarea metodologiei privind monitorizarea centrelor de îngrijire, fiind membru atât în Comitetul consultativ cât și în Grupul pilot.

Totodată, Institutul a organizat o serie de întâlniri și dezbateri cu reprezentanți ai instituțiilor centrale și locale cu atribuții în domeniu, cu reprezentanți ai societății civile și mediului academic. Amintim în acest sens seminarul „Drepturile persoanelor vârstnice și îngrijirea pe termen lung”, organizat în colaborare cu Asociația Română pentru apărarea drepturilor omului la vârsta a treia (ARDOVT), Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM), cu concursul Asociației Române pentru apărarea drepturilor omului la vârsta a treia, al Centrului de Resurse Juridice și al APADOR CH.

### **Mediul de afaceri și drepturile omului**

Cercetările întreprinse în cadrul IRDO în domeniu au continuat și în anul 2015, aceasta fiind o temă de actualitate atât la nivel național cât și regional european. Analizele și dezbaterile

organizate de Institut au pornit de la cele mai importante documente internaționale: Principiile generale ale ONU, Strategia Uniunii Europene pentru Dezvoltarea Responsabilității Social Corporatiste, Planul de acțiune al Rețelei Europene de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului ș.a.

Institutul a participat, ca instituție națională recunoscută în sistemul ONU, cu rapoarte și comunicări, la o serie de dezbateri organizate de Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului, dintre care amintim Forumul anual al ONU privind mediul de afaceri și drepturile omului. Principalele teme abordate pe parcursul lucrărilor au avut în vedere întărirea politicilor publice din domeniu prin planuri naționale de acțiune, sectorul financiar și drepturile omului, îmbunătățirea sistemului de raportare în domeniul drepturilor omului, cooperarea dintre instituțiile naționale de drepturile omului, importanța educației pentru drepturile omului, achizițiile publice și drepturile omului ș.a.

### **70 de ani de la crearea ONU**

Cu prilejul aniversării în 2015 a 70 de ani de la crearea Organizației Națiunilor Unite și a 60 de ani de la aderarea României la ONU, Institutul Român pentru Drepturile Omului a dedicat acestor momente jubiliare o serie de studii, cercetări, reuniuni și dezbateri, organizate pe tot parcursul acestui an. Temele au avut în vedere atât evoluția și importanța ONU de la crearea sa până în prezent, cât și relațiile cu România și aportul țării noastre la misiunea ONU. Totodată, au fost tratate și teme de actualitate privind drepturile refugiaților, ale persoanelor cu dizabilități, rolul crescut al instituțiilor naționale pentru drepturile omului în activitatea ONU, agenda de dezvoltare durabilă și planul ei de acțiune. De asemenea, a fost analizat și modul în care statul român duce la îndeplinire recomandările diferitelor mecanisme de drepturile omului din structura ONU, cu referire la recomandările Consiliului ONU pentru Drepturile Omului<sup>11</sup>, ca urmare a analizării raportului de țară<sup>12</sup> cu prilejul celui

<sup>11</sup> A se vedea Decizia Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, A/HRC/23/5, și Raportul Grupului de lucru privind UPR – România, A/HRC/23/5, pct. 109.

<sup>12</sup> Raport privind respectarea de către România a prevederilor principalelor instrumente ONU, precum: Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială; Convenția cu privire la

de-al doilea ciclu de evaluare – UPR din 2013, la recomandările Comitetului ONU pentru drepturile economice, sociale și culturale<sup>13</sup>, precum și la recomandările Comitetului ONU de luptă împotriva torturii<sup>14</sup>.

Dintre manifestările organizate de IRDO în acest context amintim de Conferința „70 de ani de la crearea ONU”, în colaborare cu Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților, Comisia pentru drepturile omului, culte și minoritățile naționale a Senatului, Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și Asociația pentru Națiunile Unite din România.

Evenimentul și-a propus să rememoreze momente importante din activitatea ONU în domeniul dreptului internațional și al promovării și protecției drepturilor omului; s-a evidențiat contribuția Asociației pentru Națiunile Unite din România, membră a Federației Mondiale a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, organizație neguvernamentală independentă creată în 1946, singurul ONG mondial care are drept scop susținerea ONU și a sistemului acestuia și care beneficiază de statut consultativ pe lângă ECOSOC.

În cadrul conferinței, au fost abordate teme precum: crearea ONU, obiectivele, principiile și structurile ONU, crearea justiției internaționale, organele reprezentative ale ONU, instituțiile specializate și organismele pentru cooperare în domeniul economic, tehnic, științific, social, cultural, Convenția Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), inițiativele românești la ONU, inițiativa ONU: Alianța civilizațiilor, drepturile fundamentale ale omului, demnitatea și valoarea persoanei umane, egalitatea în drepturi a femeilor și bărbaților, noi instrumente și mecanisme din domeniul drepturilor omului –

drepturile copilului; Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale; Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei; Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

<sup>13</sup> Recomandările Comitetului ONU privind drepturile economice, sociale și culturale în urma evaluării raportului de țară (E/C.12/2014/SR.70).

<sup>14</sup> A se vedea Observațiile Comitetului ONU împotriva torturii în urma evaluării celui de al doilea raport de țară (CAT/C/ROU/CO/2).

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, provocări ale acestui mileniu: migrația.

La lucrări au participat membri ai Parlamentului, consilieri și experți parlamentari, magistrați, avocați reprezentanți ai unor ministere, ai mediului academic, reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale, ai mass-media, ai Academiei Internaționale de Drept Comparat, ai Institutului Internațional de

Drept de Inspirație și Expresie Franceze, ai Institutului European de Drept și ai Agenției de Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, ai Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței.

Cu același prilej, Institutul Român pentru Drepturile Omului a pus la dispoziția participanților lucrări editate de acesta consacrate protecției și promovării drepturilor omului în sistemul ONU.

#### **IV. PUBLICAREA REGLEMENTĂRILOR, DOCUMENTELOR, A STUDIILOR ȘI CERCETĂRILOR DIN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI**

Institutul Român pentru Drepturile Omului promovează formarea și informarea în domeniul drepturilor omului în beneficiul organismelor publice, al organizațiilor neguvernamentale și al persoanelor fizice, cu privire la respectarea, protejarea și garantarea drepturilor omului prin reglementări interne și internaționale, instituții și mecanisme, practici și uzanțe. El are rolul de a aduce la cunoștința tuturor factorilor interesați cele mai noi cercetări științifice în domeniul drepturilor omului, angajamentele internaționale asumate de România și modul în care ele sunt îndeplinite. În cadrul Institutului sunt traduse și publicate documente internaționale care, prin actualitatea lor, se impun a fi cunoscute de către instituțiile guvernamentale și neguvernamentale pentru promovarea și protecția drepturilor omului.

##### **Publicații periodice**

Revista trimestrială „**Drepturile Omului**” cuprinde studii, cercetări, articole și rapoarte. Preocupările redacționale se extind și asupra textelor reglementărilor naționale sau internaționale cu semnificații majore în domeniul drepturilor omului și privesc atât prezentarea cât și interpretarea lor, jurisprudenței în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului și/sau a instanțelor naționale, asupra unor instituții importante din domeniul drepturilor omului.

În revistă se regăsesc analize științifice și diversificate ale drepturilor fundamentale ale

omului, punându-se accent pe legăturile de colaborare și de relaționare dintre acestea și valorile, principiile, normele și standardele la care se raportează instituțiile, mecanismele, cât și pe termenii, conceptele și tendințele metodologice și tehnologice. La acestea se adaugă cronicile diferitelor evenimente din domeniul drepturilor omului, note și comentarii, recenzii de cărți în materia drepturilor omului, noutăți editoriale ale Institutului și prezentarea pe scurt a principalelor activități organizate de Institutul Român pentru Drepturile Omului sau la care acesta și-a adus contribuția.

**Info IRDO**, buletinul lunar de informare a publicului larg, prezentând succint știri de actualitate despre evenimentele legate de drepturile omului ce au loc pe plan intern și internațional, studii și cercetări științifice. De asemenea, sunt prezentate în buletin diferite cazuri de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului dar și de la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, căutând să vină în întâmpinarea cerințelor actuale ale societății civile, ale instituțiilor sau ale studenților etc. Totodată, amintim rubricile care sunt consacrate unor documente internaționale recent adoptate.

##### **Cercetări elaborate și lucrări publicate în 2015**

Sub egida Institutului Român pentru Drepturile Omului au apărut noi culegeri de documente și au fost elaborate noi lucrări de cercetare.

**Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România.** Raportul face parte dintr-un amplu proiect derulat de Institutul Român pentru Drepturile Omului, în calitate de mecanism independent pentru monitorizarea implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, potrivit art. 33. 2 din Convenție.

Proiectul, ce cuprinde și alte cercetări pe aceeași temă, își propune să ofere o imagine asupra modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu dizabilități în România, analizând obiectiv modul în care prevederile Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități sunt reflectate în legislația națională, dar și modul în care acestea sunt respectate, așa cum rezultă din cercetări proprii, investigații ale unor ONG-uri, date puse la dispoziție de unele instituții<sup>15</sup>.

Lucrarea surprinde, pe de o parte modificările de ordin legislativ intervenite în cursul anului 2015 și, pe de altă parte, aduce în prim plan o serie de aspecte care necesită o atenție sporită din partea factorilor decizionali.

### **Medierea și arbitrajul – mijloace de promovare și protecție a drepturilor omului în relația administrație-cetățean.**

Medierea, ca instituție relativ nouă în plan european și românesc, alături de arbitraj, reprezintă o punte între modalitățile necontencioase de soluționare a unui conflict și cele instituționalizate, privite prin prisma relației cetățean-administrație. Este un domeniu de actualitate și o soluție îndrăznească dar eficientă, care este dezbătută pe larg în mediul politic, economic și social, încercându-se o definitivare a cadrului legal în acest sens.

Medierea și arbitrajul ca mijloace de promovare și protecție a drepturilor omului se află în strânsă legătură cu eficiența instituțională și creșterea transparenței în relația administrației cu cetățenii. Cercetarea a avut ca premisă, pe de o parte, analiza literaturii de specialitate române și străine și a legislației internaționale, dar și cea a organismelor europene în domeniul folosirii metodelor alternative în soluționarea unor

conflicte, realizând o abordare a acestora din punct de vedere economic, juridic și managerial, iar pe de altă parte, are o latură aplicativă prin analiza rapoartelor de activitate a autorităților privind arbitrajul și medierea în raporturile administrative.

### **Protecția și promovarea drepturilor omului în relația administrație-cetățean, din perspectiva persoanelor cu dizabilități**

Pornind de la istoricul și evoluția problematicii referitoare la drepturile persoanelor cu dizabilități, privită prin prisma acestor persoane, dar și de restul societății, sunt definite noțiunile utilizate în domeniu și este explicată sinonimia dintre handicap și dizabilitate, la care s-a ajuns în ultimii ani, din nevoia de a elimina orice fel de conotație negativă.

Studiul cuprinde o analiză a instrumentelor și mecanismelor de protecție și promovare a drepturilor omului, în general, și a celor privind persoanele cu dizabilități, în mod special, la nivel universal în sistemul ONU, și la nivel regional-european, în cadrul Consiliului Europei și al Uniunii Europene. De asemenea, sunt prezentate sistemele de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități în unele state europene, Marea Britanie și Danemarca, state care fac parte din două sisteme juridice diferite, sistemul anglo-saxon și, respectiv, cel romano-germanic.

Cu referire la România, adoptarea și intrarea în vigoare a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități marchează o schimbare profundă în abordările existente în țara noastră cu privire la dizabilitate. Astfel, angajamentele asumate de România obligă instituțiile la modificarea reglementărilor interne, crearea unor instituții specializate, pregătirea adecvată a celor implicați în domeniu, asigurarea participării persoanelor cu dizabilități la elaborarea politicilor publice. Toate acestea contribuie la reducerea încălcărilor grave ale unor drepturi ale omului care să ducă la soluționarea pe cale judiciară, mai ales în condițiile în care nici în România practica nu este unitară.

Pe parcursul studiului sunt prezentate cele mai importante cazuri din jurisprudența europeană cu privire la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. Totodată, cercetarea

<sup>15</sup> Rapoartele IRDO au fost prezentate atât la nivel internațional, ONU, cât și la nivel regional european, la Comisia Europeană, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și Consiliul Europei.

a fost însoțită de sondaje, pentru a avea în permanență o imagine reală a situației din România, în domeniu. Menționăm cu titlu de exemplu, „Studiul privind participarea persoanelor cu handicap la procesul de luare a deciziilor publice”.

### **Forme ale protecției și promovării drepturilor omului: Medierea și Ombudsmanul**

În contextul extinderii măsurilor de protecție a cetățeanului în fața oricărei forme de abuz din partea administrației publice locale și centrale, atât instituția medierii cât și instituția Ombudsmanului se află în strânsă legătură cu eficiența instituțională și creșterea transparenței referitor la promovarea și protecția drepturilor omului în relația dintre cetățean și instituțiile publice. Studiul reprezintă o cercetare aprofundată a principalelor probleme de ordin teoretic și practic cu privire la protecția drepturilor cetățeanului în administrația publică. Sunt analizate aspecte privind apariția instituției medierii și Avocatului Poporului, conținutul și

principalele reglementări adoptate în România după anul 1990, principalele drepturi ce sunt protejate și promovate de cele două instituții, stabilirea unor corelații între drepturile omului, drepturile cetățeanului și metodele de protecție promovate de către instituția Avocatului Poporului și instituția medierii; de asemenea, studiul face și o analiză a principalelor reglementări adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniu.

### **Rapoarte**

- Raportul anual al Institutului Român pentru Drepturile Omului pe anul 2015;
- IRDO – Record of activities 2014;
- Raport privind evoluția legislației în domeniul drepturilor omului în Uniunea Europeană și în România – 2015;
- Raport privind promovarea și protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități.

## **V. CENTRUL DE DOCUMENTARE**

Printre atribuțiile Institutului Român pentru Drepturile Omului, potrivit legii, se află și funcționarea și extinderea ariei de cuprindere a centrului de documentare, a cărei activitate a continuat cu rezultate semnificative și pe parcursul anului 2015. S-a înregistrat o creștere considerabilă a numărului utilizatorilor – studenți, masteranzi, doctoranzi, cercetători, cadre didactice, reprezentanți ai instituțiilor parlamentare, judiciare și guvernamentale, reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale și ai altor segmente ale societății civile. Biblioteca centrului de documentare deține un fond de carte structurat pe mai mult de 250 de arii de cercetare și interes, cuprinzând materiale din domeniul dreptului și al drepturilor omului, tratate, pacte și convenții internaționale, legislație europeană și națională, dar și comentarii ale acestora, lucrări de istoria dreptului, de drept comparat,

lucrări de drept penal, civil, comercial, studii în domeniu, referințe bibliografice, precum și volume din varii domenii conexe.

În cadrul activității de documentare și informare pe anul 2015, Centrul de documentare al Institutului Român pentru drepturile omului a beneficiat de un schimb activ de informații cu organizații internaționale, instituții de învățământ superior din România și din străinătate, instituții cu preocupări în domeniul drepturilor omului, reprezentanți ai cultelor, precum și organizații neguvernamentale.

A continuat colaborarea cu partenerii consacrați, prin reînnoirea unor contracte și protocoale de parteneriat și au fost cooptați noi parteneri, prin intermediul cărora, s-au promovat constant și reciproc atât activitatea Institutului Român pentru Drepturile Omului și a Centrului său de Documentare, cât și cea a partenerului respectiv.

Au continuat parteneriatele cu Casele Corpului Didactic din București, Brașov, Sibiu, Cluj, Iași și Vaslui, cadrele didactice și elevii beneficiind din partea Centrului de documentare al IRDO de îndrumare și informații cu privire la educația pentru respectarea și promovarea drepturilor omului.

În cadrul parteneriatelor devenite tradiționale, s-a extins colaborarea cu Institutul de cercetări juridice al Academiei Române, cu Autoritatea Electorală Permanentă și cu Asociația pentru Dialog Cultural. De asemenea, s-a acordat consultanță și consiliere în domeniul drepturilor omului instituțiilor de învățământ superior din București și din țară, cadrelor didactice, studenților, masteranzilor, doctoranzilor și postdoctoranzilor, contribuind la inițierea unor proiecte de Clinici universitare în domeniul drepturilor omului, precum și a unor proiecte având ca subiect și obiectiv specific migrația.

Astfel, din rândul Universităților bucureștene, a continuat colaborarea cu Universitatea Titu Maiorescu, Universitatea Ecologică, Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Facultatea de Drept, iar dintre universitățile din țară cu Universitatea de Vest Vasile Goldiș, Arad, Universitatea de Nord, Baia Mare, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Universitatea Petrol și Gaze, Ploiești, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași, Universitatea Ovidius, Constanța, Universitatea Spiru Haret, Craiova, Universitatea Dimitrie Cantemir, Târgu Mureș.

În ceea ce privește drepturile persoanelor cu dizabilități, în cadrul parteneriatului încheiat cu Autoritatea Națională pentru persoanele cu Dizabilități (ANPD), dar și prin continuarea acordurilor de colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu Ministerul Sănătății și Familiei și cu Consiliul Național al Dizabilității au fost diseminate materiale informative și s-au organizat în cooperare cu IRDO în calitate de mecanism independent de monitorizare a implementării Convenției pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, o serie de activități de promovare a principiilor Convenției pentru

drepturile acestei categorii de cetățeni, care trebuie să aibă drepturi și șanse egale în societate. În domeniul accesului la o educație a drepturilor omului pentru toți, a fost încheiat și Protocolul de colaborare între Institutul Român pentru Drepturile Omului și Asociația Surzilor din România pentru susținerea activă a politicilor ce vizează drepturile și libertățile acestor persoane, precum și o mai bună informare a publicului larg și a reprezentanților organizațiilor și asociațiilor persoanelor cu dizabilități.

Deosebit de importantă a fost și încheierea protocolului de parteneriat cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România în domeniile educației pentru drepturile omului, democrație și o cultură a păcii, accesului la informație și libertății de exprimare, mai ales în ceea ce privește diseminarea informațiilor privind activitatea IRDO în domeniul drepturilor omului.

Colaborarea s-a materializat și prin schimbul de carte sub formă de donații în parteneriat bilateral. Centrul de documentare al IRDO a acordat o atenție specială parteneriatului și colaborării cu biblioteci naționale, dar și cu instituții de specialitate din alte țări, sau aparținând unor organizații internaționale de profil, dintre care menționăm: Biblioteca Congresului din Washington DC, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), a cărei activitate trimestrială este constant prezentată și evidențiată în revista științifică trimestrială a IRDO „Drepturile Omului”, Biblioteca Alexandrina – Alexandria, Egipt, de la care în 2015 conducerea institutului a primit o scrisoare de apreciere pentru colaborarea constantă și schimbul de informații. Distribuirea gratuită a revistei „Drepturile Omului” a trezit interesul tinerilor studenți în drept și ai cititorilor bibliotecii Alexandrine, datorită rezumatelor lucrărilor științifice, atât în limba engleză, cât și în limba franceză. Printre alți parteneri și colaboratori constanți ai centrului de documentare se numără și Biblioteca Institutului Elvețian de Drept Comparat – Lausanne, Curtea Federală Supremă din Lausanne, Universitatea din Berna, Biroul Federal de Justiție din Berna, Institutul de Drept European, Biblioteca Universității din Leicester,

Biblioteca Institutului Internațional de Drept de Expresie și Inspirație Franceză, Academia Internațională de Drept Comparat, Paris, Academia de Drept Internațional, Haga, Centrul pentru Drepturile Omului, Fribourg, Biblioteca Facultății de Drept din Fribourg, Biblioteca Facultății de Drept a Universității din Strasbourg, Biblioteca Universității Catolice din Louvain, Biblioteca Universității din Potsdam, Biblioteca Universității din Padova, Biblioteca Universității din Luxemburg, Biblioteca Universității de Studii Europene din Chișinău, a Centrului Norvegian pentru Drepturile Omului, a Centrului Finlandez al Drepturilor Omului și a Avocatului Parlamentar al Poporului din Stockholm. A existat un schimb constant de informații și publicații cu bibliotecile ONU din Geneva, New York și Viena, dar și cu cea din Tokyo.

S-au continuat parteneriatele prin schimburi de publicații și corespondență cu Biblioteca Națională din Praga, Biblioteca Națională din Madrid și cu Biblioteca Națională din Viena

Unele lucrări ale Institutului se regăsesc pe website-urile: World Cat Identities (peste 35 de biblioteci din sistem), Google Academic (acestea se regăsesc în 207 biblioteci); Baza de date a Autorității Internaționale Virtuale (lucrările se pot găsi în biblioteci din 11 țări).

La nivel local, Centrul de documentare al Institutului este în permanentă legătură cu bibliotecile naționale județene, care primesc trimestrial cu titlu gratuit revista științifică „Drepturile Omului”, precum și cele mai recente publicații apărute sub egida institutului.

Centrul de documentare a răspuns cu promptitudine solicitărilor pentru trimiterea publicațiilor IRDO la comisiile parlamentare, la ministerele cu atribuții și preocupări în domeniul drepturilor omului, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne. S-au primit solicitări pentru revista „Drepturile Omului” și pentru publicațiile apărute sub egida IRDO și din partea curților de apel, judecătorilor și tribunalelor, precum și din partea Parchetului General.

De asemenea, Centrul de documentare a contribuit la elaborarea și distribuirea

documentației pentru seria manifestărilor anuale marcante din domeniul drepturilor omului, organizate de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Comisiile parlamentare pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților, ocazii cu care toți participanții au beneficiat de numere din revista științifică trimestrială „Drepturile Omului” și de publicațiile editate sub egida IRDO, al căror conținut a venit în sprijinul dezbaterilor și în folosul cercetărilor ulterioare prilejuite de simpozioanele și conferințele organizate pe tot parcursul anului 2015.

Revista științifică trimestrială „Drepturile Omului” a fost distribuită cu titlu gratuit participanților interesați de domeniul drepturilor omului cu prilejul evenimentelor organizate de IRDO, precum: Ziua Internațională a Eliminării Tuturor Formelor de Discriminare Rasială, 21 martie, săptămâna acțiunii europene împotriva rasismului 14-22 martie 2015; Ziua ONU – 70 de ani de la înființarea Organizației Națiunilor Unite, 60 de ani de la primirea României în cadrul Organizației Națiunilor Unite; Ziua Drepturilor Omului, celebrată la camera Deputaților etc.

Centrul de documentare și-a continuat pe parcursul anului 2015 colaborarea în domeniul informării și cu agențiile specializate ale ONU: UNESCO, UNICEF, UNHCR, OIM și OMS, Înalțul Comisariat pentru Drepturile Omului de la Geneva, Consiliul Europei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Secretariatul Cartei Sociale Europene, Curtea Europeană de Justiție, Centrul de Studii Internaționale și Europene, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE.

Numărul celor care au frecventat Centrul de documentare a crescut considerabil de la 1.700 de cititori în anul 2014 la 2.166 de cititori în anul 2015. Biblioteca centrului de documentare a fost consultată de cadre didactice, magistrați, avocați, doctoranzi, masteranzi, studenți interesați de literatura științifică din domeniul dreptului național și internațional, din domeniul drepturilor omului sau din alte domenii conexe. Nu numai că numărul cititorilor a crescut de la an la an, dar și fondul de carte a fost îmbogățit prin achiziționarea unor publicații extrem de utile, de ultimă generație, care sprijină studiul

comparat al mai multor discipline din perspectiva drepturilor omului.

IRDO dispune și de o bibliotecă virtuală aflată la dispoziția celor interesați, a partenerilor de peste hotare, sau a persoanelor care au dificultăți de deplasare și nu pot ajunge la centrul de documentare. Această bibliotecă virtuală poate fi accesată cu ușurință pe web site-ul IRDO înființat din anul 2007, [www.irdo.ro](http://www.irdo.ro), și conține majoritatea publicațiilor de specialitate în domeniul drepturilor omului apărute sub egida IRDO, colecția revistei științifice trimestriale „Drepturile Omului”, precum și informații în domeniul jurisprudenței, care prezintă o paletă variată de cazuri specifice soluționate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Susținând o educație a drepturilor omului pentru toți, prin întreaga activitate pe care o desfășoară, Institutul Român pentru Drepturile Omului se implică cu profesionalism și dăruire în promovarea și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Centrul de documentare reprezintă o verigă importantă în contribuția Institutului Român pentru Drepturile Omului la o abordare modernă, științifică și responsabilă cu privire la protejarea și respectarea drepturilor omului și la realizarea unei mai profunde conștientizări a acestora pe plan național și internațional, printr-o informare constantă cu privire la problemele actuale cu care se confruntă drepturile omului la toate nivelurile.

### **Relațiile cu publicul**

După cum am menționat mai sus, centrul de documentare al IRDO a pus la dispoziția publicului larg biblioteca centrului, care a înregistrat în decursul anului 2015 un număr de 2.166 de cititori.

De asemenea, Institutul Român pentru Drepturile Omului a fost contactat în decursul anului 2015 de cetățeni din întreaga țară, care s-au adresat Institutului fie prin audiență la sediul IRDO, fie prin apeluri telefonice solicitând consultanță, sau prin mecanismul depunerii de petiții prin poștă. Cererile și plângerile cetățenilor s-au referit la numeroase probleme privind încălcarea drepturilor omului,

IRDO fiind solicitat să recomande modalitățile și căile cele mai eficiente de clarificare, precum și filiera depunerii plângerilor și petițiilor formale către autorități, solicitând soluționarea acestor încălcări.

Reprezentanții institutului au acționat răspunzând acestor numeroase solicitări, îndrumând petiționarii spre calea de soluționare a problemei respective, oferind consultanță juridică de specialitate cu privire la formularea de memorii și sesizări și la înaintarea acestora către organismele competente.

Cele mai frecvente solicitări și petiții s-au referit la condițiile proaste de trai oferite în penitenciare persoanelor private de libertate. Mulți petiționari, care au epuizat toate căile de acțiune în justiție, au fost consiliați cu privire la procedura adresării petițiilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Între aspectele semnalate au fost cele legate de nerespectarea dreptului de proprietate, refuzul punerii în posesie pe anumite terenuri, nerespectarea unor hotărâri judecătorești, plângeri privind recalcularea pensiilor, neacordarea ajutorului social, sesizări privind incapacitatea autorităților competente de a acorda parțial sau total anumite drepturi bănești derivate din legislația reglementând protecția socială (ajutorul pentru diverse categorii defavorizate, alocațiile pentru copii etc.), încălcări ale drepturilor copilului, malpraxis, încălcări ale legislației muncii, plângeri din partea unor persoane fizice privind desfășurarea unor procese sau nesoluționarea acestora în termen rezonabil. Au mai fost de asemenea înregistrate petiții sau plângeri referitoare la executarea pedepselor în penitenciare, petiții care vizează încălcarea egalității de șanse, încălcarea drepturilor unor persoane aparținând minorităților naționale sau cultelor religioase; atât persoanele care s-au prezentat personal la sediul IRDO cât și cele 500 de persoane care ne-au contactat telefonic, au primit consultanță și îndrumare. Solicitanților le-au fost furnizate materiale documentare privind legislația internă în vigoare legată de domeniul de interes. În aproximativ 80% din cazurile înregistrate printr-un număr considerabil de petiții scrise, IRDO a putut veni în sprijinul reclamanților îndrumând fiecare petent către organismul competent sau

formulând o recomandare cu privire la instituția la care trebuie să apeleze. Majoritatea petițiilor au fost transmise către instituțiile și organismele abilitate să soluționeze problema sau cererea respectivă, și anume către: Ministerul Justiției, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Ministerul Public, prefecturi, consilii locale, primării, Direcții ale penitenciarelor.

Atașamentul față de problematica drepturilor omului, seriozitatea și profesionalismul au contribuit la prestigiul crescând al IRDO în rândul beneficiarilor și al instituțiilor de profil din țară și din străinătate.

Activitatea institutului profund dedicată protejării și respectării drepturilor omului, colaborarea deosebită cu instituții naționale și internaționale din domeniul drepturilor omului au contribuit la prestigiul crescând al IRDO în rândul solicitanților de consultanță privind căile de atac în chestiuni de încălcare a drepturilor omului.

Drept urmare, numeroase organisme interne și internaționale și-au exprimat dorința ca Institutul Român pentru Drepturile Omului, prin reprezentanții săi, să facă parte din structurile de lucru sau din structurile de conducere ale acestora. Iată câteva exemple: IRDO este membru în Comisia Națională pentru Bioetică a UNESCO; a funcționat ca mecanism

independent de monitorizare a implementării Convenției ONU privind dreptul persoanelor cu dizabilități, colaborând cu Ministerul Muncii și cu ONG-urile din domeniu.

Drept recunoaștere pe plan internațional a eforturilor depuse de IRDO în domeniul promovării drepturilor omului, acesta sau reprezentanții săi au fost aleși în diverse structuri ale unor organisme internaționale cum ar fi: membru al Organizației Internaționale a Organismelor Familiare; din cadrul ONU, din Consiliul Europei, din Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene; membru al Comitetului Director al Institutului Internațional de Drept de Expresie și Inspirație Franceză (IDEF); membru în cadrul grupurilor de lucru pe justiție, pe implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, pe migrație și educație, din cadrul Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale de Drepturile Omului.

Cercetătorii științifici ai IRDO sunt membri în grupurile de lucru ale Agenției Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și unii dintre ei au fost desemnați ca experți ai UNESCO, OSCE, ai Consiliului Europei și ai Uniunii Europene, participând în această calitate ca raportori sau conducători ai unor secțiuni în cadrul unor manifestări științifice consacrate drepturilor omului.

## ANEXA A

### ACTIVITĂȚI PROPRII SAU ÎN COLABORARE

Masă rotundă cu tema „Drepturile omului în România” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația Națiunilor Unite pentru România (12 ianuarie 2015)

Simpozion consacrat Anului ONU - 70 de ani de la înființarea Organizației Națiunilor Unite și 60 de ani de la primirea României în ONU, 70 de ani de la crearea UNESCO – organizația științifică și culturală a Națiunilor Unite, organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația Națiunilor Unite pentru România (20-21 ianuarie 2015)

Curs de formare cu tema “Educație pentru drepturile omului și ale copilului”, organizat pentru cadrele didactice și didactic-auxiliare din învățământul preuniversitar de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice în parteneriat cu Casa Corpului Didactic București și Institutul Român pentru Drepturile Omului (23 ianuarie 2015)

Dezbateri cu tema „Drepturile copilului la 25 de ani de la deschiderea spre semnare a Convenției privind drepturile copilului” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum” și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană (26 ianuarie 2015)

Conferința cu tema „Omagierea victimelor Holocaustului” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România cu ocazia Zilei Internaționale de Comemorare a Holocaustului (27 ianuarie 2015)

Masă rotundă cu tema „Promovarea și protecția drepturilor omului – mecanisme și instrumente regionale și universale” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia (5

februarie 2015)

Curs de formare cu tema “Educație pentru drepturile omului și ale copilului”, organizat pentru cadrele didactice și didactic-auxiliare din învățământul preuniversitar de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice în parteneriat cu Casa Corpului Didactic București și Institutul Român pentru Drepturile Omului (13-14 februarie 2015)

Conferința cu tema „Prosperitatea – garant al egalității de șanse” organizată cu ocazia Zilei Mondiale a Justiției Sociale de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană și Asociația Clubul de la Cheia (18 februarie 2015)

Seminar cu tema „Dreptul la educație în limba maternă” organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Ecologică din București și Asociația pentru Națiunile Unite din România cu ocazia Zilei Internaționale a Limbii Materne (20 februarie 2015)

Manifestări dedicate Zilei Internaționale a Limbii Materne prin organizarea de momente muzicale, jocuri și dansuri, expunere de desene, scenete prezentate în mai multe limbi de Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu” din Reghin în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului (23 februarie 2015)

Dezbateri cu tema „Importanța reconcilierii vieții de familie cu cea profesională”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei “Family Forum” (4-5 martie 2015)

Masă rotundă cu tema „Prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare în rândul femeilor” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația pentru Promovarea Drepturilor

Familiei „Family Forum” și Clubul de la Cheia (9 martie 2015)

Simpozion cu tema „Dezvoltarea socială în Agenda de Dezvoltare Post-2015” organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum” și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană cu ocazia celebrării a 20 de ani de la Summitul mondial pentru dezvoltare socială de la Copenhaga din 6-12 martie 1995 (11 martie 2015)

Dezbatere privind ultimul raport al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene cu tema "Protecția egală pentru toate victimele crimei din ură - Cazul persoanelor cu dizabilități", organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu catedra UNESCO pentru pace democrație și toleranță a Universității de Nord Baia-Mare, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia (13 martie 2015)

Lansarea Campaniei de eliminare a tuturor formelor de discriminare rasială, a Săptămânii europene de acțiune împotriva rasismului 14-22 martie a.c., organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului cu sprijinul Rețelei United for Intercultural Action (13 martie 2015)

Dezbatere privind reglementările ce stabilesc condițiile necesare prestării activităților remunerate, de către copiii, în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling prevăzute de HG 75/2015, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum” și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană (16 martie 2015)

Masa rotundă cu tema „Uniți pentru diversitate”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu catedra UNESCO pentru pace democrație și toleranță a Universității de Nord, Baia Mare, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Institutul de Drept de Expresie și de Inspirație franceză IDEF și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” în cadrul Campaniei de eliminare a tuturor formelor de discriminare

rasială, a Săptămânii Europene de Acțiune Împotriva Rasismului (20 martie 2015)

Conferința cu tema „Oportunitățile mele, Alegerile mele. Bucură-te de drepturi depline, egalitate și rolul familiei” deviza din acest an propusă de ONU, pentru aniversarea a zece ani de la instituirea Zilei Mondiale a Sindromului Down și douăzeci și unu de ani pentru Ziua Internațională a Familiei, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum” (20 martie 2015)

Simpozionul cu tema „Diferența face fericirea” organizat de Fundația Adolența din Ploiești și Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești, Colegiul Național Jean Monnet cu ocazia Săptămânii Europene de Acțiune Împotriva Rasismului și a Zilei Internaționale a Fericirii (21 martie 2015)

Concurs de desene cu tema „Numai în întuneric suntem la fel?” organizat în cadrul manifestărilor dedicate Săptămânii Europene de Acțiune Împotriva Rasismului de Fundația Adolența, Casa Corpului Didactic Prahova, Colegiul Național „Jean Monnet” și Institutul Român pentru Drepturile Omului (21 martie 2015)

Masă rotundă cu tema „Fără apă curată nu putem avea o viață sănătoasă”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos și Asociația Clubul de la Cheia cu ocazia Zilei Mondiale a Apei (23 martie 2015)

Prezentarea Raportului de activitate pe anul 2014 al IRDO în cadrul ședinței de Consiliu General al Institutului Român pentru Drepturile Omului (24 martie 2015)

Al doilea Atelier de lectură și dezbatere cu tema „Nichita Stănescu – 82. Sensul iubirii, sensul creației” organizat de Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România, revista „Cronica Timpului” în parteneriat cu Colegiul Național „Octav Onicescu” și Institutul Român pentru

Drepturile Omului (31 martie 2015)

Campania cu tema „Zilele de conștientizare a autismului”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (1-3 aprilie 2015)

Conferință cu tema „Ocuparea forței de muncă: Avantajele autismului”, temă aleasă de Organizația Națiunilor Unite pentru Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum, Asociația Română pentru Drepturile Femeii și Asociația Clubul de la Cheia “Victor Dan Zlătescu” (2 aprilie 2015)

Olimpiada de științe socio-umane, faza națională, organizată de Ministerul Educației și Cercetării Științifice în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului la Mangalia (5-10 aprilie 2015)

Conferința cu tema „Siguranța alimentară pentru o bună sănătate” organizată cu ocazia Zilei Mondiale a Sănătății de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Centrul InfoEuropa cu concursul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților și Alianța Civilizațiilor (7 aprilie 2015)

Conferința cu tema „Incluziunea socială și discriminarea romilor în unele state membre UE” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului cu ocazia Zilei internaționale a romilor, cu participarea unor reprezentanți ai societății civile, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cadre didactice universitare, cercetători, doctoranzi și masteranzi (8 aprilie 2015)

Masă rotundă cu tema „România - la un deceniu de la semnarea Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România (24 aprilie 2015)

Conferința cu tema „Cultura și mass-media”, organizată de Institutul Român pentru

Drepturile Omului, Facultatea de Drept a Universității „Dimitrie Cantemir” din Cluj Napoca, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România (30 aprilie 2015)

Masă rotundă cu tema „Libertatea mass-media în România sprijină transformarea societății” organizată cu ocazia Zilei Mondiale a Libertății Presei de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, cu concursul Asociației Clubul de la Cheia, Asociației pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum, Asociația Română pentru Drepturile Femeii și Asociația Română pentru Apărarea Drepturilor Omului la Vârsta a Treia (5 mai 2015)

Masă rotundă cu tema „Egali, dar diferiți!” organizată cu ocazia declarării zilei de 8 mai ca Zi națională a egalității de șanse, de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului României în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului și Consiliul Național de Combatere a Discriminării (6 mai 2015)

Conferința cu tema „Drepturile omului într-o Europă unită, noi perspective”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” cu ocazia împlinirii a 65 de ani de la declarația Schuman și 30 de ani de la Consiliul European de la Milano din iunie 1985 când s-a decis ziua de 9 mai ca Ziua Europei (8 mai 2015)

Masă rotundă cu tema „Familia și rolul ei în societate” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană și Asociația Română pentru Drepturile Femeii cu ocazia Zilei internaționale a familiei și Zilei naționale a familiei române (12 mai 2015)

Dezbateri cu tema „Voluntariatul în România

– instrumente naționale, regionale și universale” organizată cu ocazia Săptămânii Naționale a Voluntariatului: 11-17 mai, de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația Națiunilor Unite pentru România (13 mai 2015)

Ediția a IV-a a sesiunii naționale de comunicări științifice a studenților și masteranzilor organizată de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” Facultatea de Drept din Cluj Napoca în colaborare cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația Științifică de Dreptul Proprietății Intelectuale, Societatea Autorilor și Editorilor Români de Opere Științifice și Asociația Absolvenților Facultății de Drept (15 mai 2015)

Sesiunea de comunicări științifice cu tema „Dreptul la buna guvernare”, organizată de Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) în colaborare cu Școala Doctorală și Centrul de Drept Public și Științe Administrative, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Societatea Academică de Științe Administrative, Institutul de Drept Public și Științe Administrative al României și Asociația pentru Națiunile Unite din România în contextul aniversării a 25 de ani de activitate a SNSPA, a 70 de ani de la crearea ONU și 60 de ani de la primirea României în ONU (19 mai 2015)

Masă rotundă cu tema „Supravegherea și reprimarea comerțului ilicit cu tutun”, organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia (29 mai 2015)

Conferința cu tema “Protecția și promovarea drepturilor copilului în legislația națională, regională și universală” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului (2 iunie 2015)

Ediția a IV-a a conferinței internaționale cu tema „Eficiența normelor juridice. Perspective asupra interpretării și aplicării legii” organizată de Facultatea de Drept, Cluj Napoca a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” în colaborare cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, Academia Română –Filiala

Cluj a Institutului de Istorie "George Barițiu" - Departamentul de cercetări socio-umane, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Institutul de Științe –Administrative al Republicii Moldova, Asociația Română de Științe Penale - București, Asociația Științifică de Dreptul Proprietății Intelectuale, Societatea Autorilor și Editorilor Români de Opere Științifice și Asociația Absolvenților Facultății de Drept și Societatea Română a autorilor și publiciștilor de lucrări științifice PERGAM-București și Fundația Eco România XXI (4-6 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Planeta ta are nevoie de tine” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos, consacrată Zilei Mondiale a Mediului (5 iunie 2015)

Dezbaterea cu tema „NU exploatarea prin muncă a copilului - DA educației de calitate” tema stabilită de Națiunile Unite pentru 2015 pleacă de la îndemnul de a acționa împotriva folosirii copiilor pentru diverse munci, important în lupta împotriva muncii copiilor. Acțiune organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum”(12 iunie 2015)

Dezbatere cu tema „Aspecte practice ale aplicării și respectării dreptului la un proces echitabil”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia (16 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Dreptul omului la o viață sănătoasă”, organizată cu ocazia Zilei Mondiale de Luptă împotriva Deșertificării și a Secetei de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos (17 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Drepturile refugiaților în România”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia, cu ocazia Zilei Internaționale a Refugiaților (18 iunie 2015)

Masa rotundă cu tema „Legislația națională în domeniul azilului și modul de aplicare al acesteia”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România cu ocazia Zilei internaționale a refugiaților (19 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Drepturile sociale, parte integrantă a sistemului drepturilor omului”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația Clubul de la Cheia (22 iunie 2015)

Dezbateri cu tema „ONU instrumente și mecanisme privind promovarea și protecția drepturilor omului” organizată în cadrul manifestărilor dedicate împlinirii a 70 de ani de la semnarea Cartei ONU, de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță (26 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Zilele Dunării în România”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Omului la un Mediu Sănătos, consacrată Zilei Internaționale a Dunării (29 iunie 2015)

Masa rotundă cu tema „Protecția și promovarea drepturilor omului la 65 de ani de la adoptarea Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația Clubul de la Cheia (30 iunie 2015)

Dezbateri privind proiectul de Strategie națională de învățare pe tot parcursul vieții pentru perioada 2015-2020 și Planul de acțiune pentru implementarea acestei strategii, elaborate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Ecologică, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Libertate

Personală și Demnitate Umană (8 iulie 2015)

Masa rotundă cu tema „Populația mondială – perspective și provocări” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum și Asociația Clubul de la Cheia cu ocazia Zilei Mondiale a Populației (10 iulie 2015)

Masă rotundă privind proiectul de Strategie națională privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România și Planul de implementare a acestei strategii, elaborate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum (14 iulie 2015)

A XXI– a ediție a cursurilor Universității Internaționale a Drepturilor Omului cu tema „Organizația Națiunilor Unite la 70 de ani” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, cu concursul membrilor AIDC, ELI, IDEF (20 – 26 iulie 2015)

Simpozion cu tema „Victimele traficului de persoane în contextul actual” organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană (24 iulie 2015)

Dezbateri privind proiectul lansat de Ministerul Afacerilor Interne pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1251/2006, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Clubul de la Cheia “Victor Dan Zlătescu”, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum și Asociația Română pentru Drepturile Femeii (27 iulie 2015)

Conferința cu tema „Protecția victimelor fenomenului violenței fizice și psihice” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Drepturile Femeii cu ocazia împlinirii unui an de la intrarea în vigoare a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, numită și Convenția de la Istanbul (3 august 2015)

Dezbatere privind proiectul Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind persoanele cu dizabilități pentru perioada 2015-2020, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite și Asociația Clubul de la Cheia (18 august 2015)

Masă rotundă privind proiectul de Strategie națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015 -2020, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația Română pentru Apărarea Drepturilor Omului la Vârsta a Treia și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” (24 august 2015)

Simpozion cu tema „Alfabetizarea și societățile sustenabile”, logoul ales de Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) pentru marcarea împlinirii a 50 de ani de la Congresul mondial pentru eradicarea analfabetismului de la Teheran unde a fost inițiată Ziua Internațională pentru Alfabetizare, organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Română pentru Drepturile Femeii și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum (8 septembrie 2015)

Dezbatere cu tema „Protecția unor categorii de persoane vulnerabile” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Dialog Intercultural (9-10 septembrie 2015)

Dezbatere cu tema „Democrația în Europa – un proiect pentru secolul XXI”, organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” cu ocazia Zilei Internaționale a Democrației (15 septembrie 2015)

Conferința cu tema „Parteneriate pentru pace – Demnitate pentru toți”, temă propusă de Organizația Națiunilor Unite pentru Ziua Internațională a Păcii din acest an, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” (21 septembrie 2015)

Simpozion cu tema „Instrumente regionale și naționale privind prevenirea și combaterea traficului de persoane”, organizat cu ocazia Zilei internaționale împotriva exploatării sexuale și traficului de femei și copii de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația Română pentru Drepturile Femeii, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, și Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei - Family Forum (23 septembrie 2015)

Masă rotundă cu tema „Promovarea diversității lingvistice și culturale a Europei” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului cu Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” cu ocazia Zilei Europene a Limbilor (24 septembrie 2015)

Dezbatere cu tema „Mobilitatea urbană, o soluție pentru reducerea emisiilor cu efect de seră și combaterea schimbărilor climatice” organizată, în Săptămâna Europeană a Mobilității de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Drepturile Femeii și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” (18 septembrie 2015)

Masă rotundă cu tema „Dreptul la informație – drept fundamental al omului” organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România și

Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” cu ocazia Zilei internaționale a dreptului de a ști (25 septembrie 2015)

Masă rotundă privind Raportul asupra vizitei în România a Comitetului pentru Prevenirea Torturii a Consiliului Europei din 5-17 iunie 2015, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, și Asociația Clubul de la Cheia “Victor Dan Zlătescu” (28 septembrie 2015)

Masă rotundă cu tema „Dezvoltarea durabilă și includerea persoanelor în vârstă în mediul urban” – tema propusă de ONU, pentru sărbătorirea din acest an a Zilei Internaționale a Persoanelor în Vârstă, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Apărarea Drepturilor Omului la Vârsta a Treia (2 octombrie 2015)

Conferința cu tema „Profesori puternici, pentru societăți durabile. Mobilizare pentru un plan de acțiune pentru 2030” logoul ales de Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) pentru marcarea Zilei Mondiale a Educației, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Ecologică, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană (5 octombrie 2015)

Masă rotundă cu tema „Holocaustul și dreptul la viață” organizată de Școala Gimnazială „Alexandru Ceușianu” Reghin în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului cu prilejul Zilei Holocaustului în România (9 octombrie 2015)

Dezbateri privind lansarea de către Agenția Drepturilor Fundamentale a versiunii pilot a proiectului Clarity (Complaints, Legal Assistance, and Rights Information Tool for You) instrument online interactiv care oferă, informații, în limba engleză, privind organismele non-judiciare din Austria, Bulgaria, Finlanda, Franța, Grecia, Irlanda, Malta, Polonia, România, Slovacia, Spania și Ungaria, pentru orientarea

persoanelor care consideră că le-au fost încălcate drepturile fundamentale, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului (12 octombrie 2015)

Dezbateri privind proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” pentru perioada 2015-2020 și a Planului operațional privind implementarea strategiei, lansată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația Clubul de la Cheia, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum și Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului (15 octombrie 2015)

Masă rotundă cu tema propusă de Organizația Națiunilor Unite pentru marcarea Zilei Internaționale pentru Eradicarea Sărăciei „Construirea unui viitor durabil: să ne unim pentru a pune capăt sărăciei și discriminării”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului și Asociația pentru Națiunile Unite din România (16 octombrie 2015)

Simpozion cu tema „Instrumente naționale de prevenire și combatere a traficului de persoane”, organizat cu ocazia Zilei europene de luptă împotriva traficului de persoane, de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” (19 octombrie 2015)

Conferință consacrată împlinirii a 70 de ani de la crearea Organizației Națiunilor Unite, organizată sub egida Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și a Comisiei pentru drepturile omului, culte și minorități a Senatului, de Institutul Român pentru Drepturile Omului și Asociația pentru Națiunile Unite din România (21 octombrie 2015)

Întâlnirea reprezentanților Institutului Român pentru Drepturile Omului cu raportorul special ONU pentru combaterea sărăciei extreme, domnul Philip Alston (10 noiembrie 2015)

Dezbateri cu tema „Obiectivele dezvoltării durabile și strategiile privind realizarea Agendei 2030”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România (12 noiembrie 2015)

Conferința cu tema „Toleranța-principiul de bază al democrației” organizată, cu ocazia Zilei Internaționale a Toleranței și împlinirea a 20 de ani de la adoptarea Declarației principiilor toleranței, de Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația pentru Națiunile Unite din România și Asociația Clubul de la Cheia (16 noiembrie 2015)

Masă rotundă cu tema „25 de ani de la ratificarea Convenției ONU pentru drepturile copilului, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei „Family Forum” și Liga Independentă Română pentru Drepturile Copilului și Tânărului (20 noiembrie 2015)

A doua ediție a Conferinței internaționale cu tema „Dreptul și justiția administrativă dintr-o perspectivă interdisciplinară” organizată de Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Facultatea de Administrație Publică, Departamentul de Drept „Victor Dan Zlătescu” în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș, Facultatea de Economie, Drept și Științe Administrative, Uniunea Juriștilor din România și Asociația pentru Națiunile Unite din România (20-22 noiembrie 2015)

A IX-a ediție a conferinței internaționale a Nediscriminării și Egalității de Șanse (NEDES) cu tema „Exercitarea dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse în societatea contemporană”, organizată de Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir București, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și concursul Institutului Român pentru Drepturile Omului (24-26 noiembrie 2015)

Conferința cu tema „Toleranță zero față de violența împotriva femeilor” organizată, de Institutul Român pentru Drepturile Omului, în

cadrul campaniei „Împreună pentru a pune capăt violenței împotriva femeilor” - inițiată de Secretarul general ONU, care se desfășoară în fiecare an în perioada 25 noiembrie - 10 decembrie - numită și „16 zile de activism împotriva violenței pe bază de gen” debutând de Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței Împotriva Femeilor și finalizându-se de Ziua Internațională a Drepturilor Omului (26 noiembrie 2015)

Simpozion cu tema “Incluziunea contează: acces și emancipare pentru persoane indiferent de abilități” organizat, cu ocazia Zilei internaționale pentru persoane cu dizabilități, de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația pentru Națiunile Unite din România, Asociația Clubul de la Cheia, Asociația Română pentru Libertate Personală și Demnitate Umană, Asociația pentru Promovarea Drepturilor Familiei – Family Forum (3 decembrie 2015)

Simpozion cu tema „Respectarea drepturilor omului și eliminarea violenței împotriva femeilor”, organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță și Asociația pentru Națiunile Unite din România, în cadrul campaniei „Împreună pentru a pune capăt violenței împotriva femeilor”, inițiată de Secretarul general ONU și care în acest an are propusă tema „Să colorăm lumea în portocaliu: Opreți violența împotriva femeilor și fetelor” (7 decembrie 2015)

Conferința internațională cu tema „Drepturile noastre. Libertățile noastre. Întotdeauna”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului sub egida Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și Comisiile pentru drepturile omului ale Parlamentului cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului (9 decembrie 2015)

Eveniment cu tema „Respectă umanitatea în persoana fiecărui om” organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului de Asociația pentru Dialog Intercultural în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului și Comisia Națională a României pentru UNESCO cu participarea Colegiului Național „Ion Luca Caragiale”, Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”, Colegiul Național „Ion Racoviță”, Liceul Teoretic „Ion Barbu”, Școala „George

Călinescu”, Colegiul Național „Octav Onicescu” și Liceul Teoretic „Hristo Botev”(10 decembrie 2015)

Dezbateri cu tema „10 ani de la adoptarea Convenției privind combaterea și prevenirea corupției”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Ecologică, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” și Asociația pentru Națiunile Unite din România cu ocazia Zilei Internaționale Împotriva Corupției (10

decembrie 2015)

A III-a ediție a conferinței internaționale cu tema „Cultura europeană a drepturilor omului și dreptul la fericire”, organizată de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului (17-19 decembrie 2015)

Seminarul cu tema „Drepturile persoanelor vârstnice din centrele de îngrijire” organizat de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Asociația Națiunilor Unite pentru România și Asociația Română pentru Apărarea Drepturilor Omului la Vârsta a Treia (23 decembrie 2015)

## ANEXA B

### PARTICIPĂRI LA ALTE MANIFESTĂRI

Reuniunea Comitetului director al Alianței Civilizațiilor, organizată la inițiativa Comisiei Naționale pentru UNESCO și Alumnus Club pentru UNESCO, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe și Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României (15 ianuarie 2015)

Omagierea victimelor Holocaustului organizat de Ministerul Afacerilor Externe în cooperare cu Institutul Național pentru Studierea Holocaustului în România „Elie Wiesel” cu ocazia Zilei Internaționale de Comemorare a Holocaustului (27 ianuarie 2015)

A doua sesiune a Grupului de lucru privind drepturile persoanelor care trăiesc și muncesc în mediul rural organizată de Înalțul Comisariat ONU pentru Drepturile Omului (2-6 februarie 2015)

Conferința cu tema „România și Curtea Internațională de Justiție - 5 ani de la Hotărârea în cazul - Delimitarea Maritimă în Marea Neagră - 3 februarie 2009” organizată de Ministerul Afacerilor Externe (3 februarie 2015)

Participare la ședința Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților și susținerea punctului de vedere privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 273/2004 privind procedura adopției (5 februarie 2015)

Conferința internațională cu tema „Romii ca subiect politic: între statutul de cetățean, minoritate națională și grup vulnerabil” organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților în colaborare cu Centrul de Resurse, Documentare și Cercetare cu privire la Problematika Romilor din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative și cu sprijinul Consiliului European – European Academic Network for Romani Studies (10 februarie 2015)

Reuniune trilaterală de consultare cu tema „Evaluarea eficacității politicilor pentru cetățenii români de etnie romă. Perspective europene și naționale” organizată de Comisia pentru afaceri europene a Senatului României cu privire la strategia Guvernului de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020 prin HG 18/2015 (18 februarie 2015)

Conferința cu tema „Aspecte de practică neunitară intervenite de la intrarea în vigoare a Noului Cod civil și Noului Cod de procedură civilă” organizată de Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției (23-24 februarie 2015)

Conferința cu tema „Memoria Holocaustului” organizată de Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România

„Elie Wiesel”, Memorialul Shoah, Institutul Francez din România și Ministerul Afacerilor Externe din România (24 februarie 2015)

Dezbateri cu tema „Semnificația alegerilor parlamentare din Grecia” organizată de Center for EU Communication Studies din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative și Centrul Infoeuropa (25 februarie 2015)

Dezbateri cu tema „Comunicarea politică în campania electorală: ce poate și ce nu poate spune un politician?” organizată în cadrul seriei de „Dezbateri Publice de Etică Aplicată” de Centre for Advanced Research in Management and Applied Ethics în parteneriat cu Facultatea de Comunicare și Relații Publice din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (26 februarie 2015)

Conferința națională cu tema „Sănătatea femeii – de la pubertate la menopauză” organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități și Comisia pentru sănătate publică ale Senatului României cu sprijinul Ministerului Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate în parteneriat cu revista Politici de Sănătate (3 martie 2015)

A 28-a reuniune anuală a Comitetului Internațional de Coordonare a Instituțiilor Naționale pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Omului (ICC), precum și întrunirea Rețelei Europene de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI), organizate de Comitetul Internațional al Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului în colaborare cu Înalțul Comisariat ONU pentru Drepturile Omului (11-13 martie 2015)

Conferință-dezbateri cu tema „Cum poate crește influența românească în politicile europene?” organizată de Școala Națională de Studii Politice și Administrative (19 martie 2015)

Ceremonia de decernare a Premiului Francofoniei organizată de Ministerul Afacerilor Externe în cooperare cu Grupul Ambasadelor, Delegațiilor și Instituțiilor Francofone din România (GADIF) cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei (19 martie 2015)

Conferința internațională bienală cu tema „Sistemul juridic între stabilitate și reformă” organizată de Facultatea de Drept și Științe Sociale a Universității din Craiova în parteneriat cu Centrul de Studii și Cercetări de Drept Privat

al Facultății de Drept și Științe Sociale, Centrul de Cercetări Juridice Fundamentale al Facultății de Drept și Științe Sociale, Institutul de Cercetări Juridice “Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române, Facultatea de Drept – Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept – Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, Camera Notarilor Publici Craiova, Baroul Dolj, Asociația Magistraților din România, Asociația Studenților în Drept din Universitatea din Craiova, ELSA (20-21 martie 2015)

Reuniunea Comisiei pentru cultură, culte și mass media a Consiliului Minorităților Naționale organizată la Ministerul Afacerilor Externe (26 martie 2015)

Colocviul european cu tema „Creditul bancar în monedă străină. Evoluții economice, legislative și jurisprudențiale” organizat de Asociația Europeană pentru Drept Bancar și Financiar – România și Asociația Consilierilor Juridici din Sistemul Financiar Bancar împreună cu Universitatea de Vest Timișoara, Facultatea de Drept (26-28 martie 2015)

Dezbateri privind „Proiectul Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2014–2020” organizată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (27 martie 2015)

Conferința națională de contencios administrativ cu tema „Carențe ale actualei reglementări în materia contenciosului administrativ” organizată de Universitatea din București - Facultatea de Drept și editura Universul Juridic, în parteneriat cu Editura Wolters Kluwer (2 aprilie 2015)

Conferința aniversară cu tema „România și problematica ecologică” organizată cu ocazia aniversării a 25 de ani de la înființarea Universității Ecologice București (3 aprilie 2015)

Conferința cu tema „Evoluția dreptului românesc în contextul globalizării” organizată de Universitatea Ecologică București, Facultatea de Drept și Științe Administrative (3 aprilie 2015)

Simpozionul cu tema „8 aprilie – Ziua internațională a romilor”, organizat de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților în

colaborare cu Agenția Națională pentru Romi, Forumul European al Romilor și Nomazilor și Partida Romilor Pro Europa (8 aprilie 2015)

Reuniunea Comitetului Director al Alianței Civilizațiilor (CD ACONU) – România (16 aprilie 2015)

Lansarea Proiectului științific național „Enciclopedia Juridică Română” organizată de Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române și Universitatea „Titu Maiorescu” din București în colaborare cu Facultățile de Drept și reprezentanții profesiilor juridice (16 aprilie 2015)

Dezbateri cu tema „Perspectiva NATO asupra chestiunilor actuale de drept internațional” organizată de Facultatea de Drept a Universității din București (16 aprilie 2015)

Sesiunea anuală de comunicări științifice cu tema „Simplificarea imperativ al modernizării și ameliorării calității dreptului” organizată de Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” din cadrul Academiei Române (17 aprilie 2015)

Conferința cu tema „Drepturile pacienților – între teorie și practică” organizată cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Pacienților și Zilei Mondiale a Hemofiliei de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități și Comisia pentru sănătate publică din Senatul României cu sprijinul Ministerului Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și în parteneriat cu Asociația World Vision și Asociația Baxter (21 aprilie 2015)

Ședința Consiliului de analiză privind proiectul Strategiei naționale cu tema „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” organizată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (21 aprilie 2015)

Întâlnire în cadrul seriei „Șuete culturale” la Facultatea de Drept cu tema „Dreptul în lumea contemporană și provocările la adresa lui”, organizată de Universitatea din București – Facultatea de Drept și Asociația Studenților în Drept (21 aprilie 2015)

Conferința internațională cu tema „Clasa politică și societatea civilă – lupta comună împotriva traficului de persoane” organizată de Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport, Grupul pentru combaterea traficului de

persoane și Grupul Ecumenic de Rugăciune din Parlamentul României în colaborare cu Mișcarea Europeană pentru Politici Creștine și European Freedom Network (22 aprilie 2015)

Ediția a IV-a a conferinței internaționale cu tema „Dezvoltarea socială, administrație și justiție” organizată de Facultatea de Relații Internaționale, Drept și Științe Administrative din cadrul Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu (24-25 aprilie 2015)

A 54-a sesiune a Comitetului împotriva torturii și altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante, organizată de Biroul Înalțului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului (24-25 aprilie 2015)

A 16-a sesiune a Grupului de lucru al Organizației Națiunilor Unite privind dreptul la dezvoltare, organizată de Instituțiile Naționale de Drepturile Omului și Mecanisme Regionale de Drepturile Omului din cadrul Biroului Înalțului Comisariat ONU pentru drepturile omului (27 aprilie-1 mai 2015)

Forumul privind punerea în aplicare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap, organizat de Comisia Europeană (29 aprilie 2015)

Sesiunea a II-a a Workshop-ului cu tema „Modele și procese fundamentale ale managementului public adaptiv” organizat în cadrul programului de studii postdoctorale în domeniul științelor administrative de Facultatea de Administrație Publică a Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (5 mai 2015)

Seminar cu tema „Relații publice în mediul internațional” organizat de Școala Națională de Studii Politice și Administrative (8 mai 2015)

Conferința cu tema „Ziua Europei – 9 mai 2015” organizată de Ministerul Afacerilor Externe, Centrul InfoEuropa în colaborare cu Reprezentanța Comisiei Europene la București și Biblioteca Centrală Universitară (8 mai 2015)

Dezbateri cu tema „Romii din România: între incluziune socială, migrație, ghetoizare și rasism”, organizată de Comisia pentru afaceri europene și Comisia pentru drepturile omului a Senatului României (11 mai 2015)

Marcarea Zilei internaționale a diversității culturale și decernarea Diplomei „Dimitrie Cantemir” organizată de Alianța Civilizațiilor – ONU în cadrul manifestărilor consacrate aniversării a 60 de ani de la aderarea României la ONU (21 mai 2015)

Ediția a IX-a a conferinței internaționale cu tema „Political Science, International Relations and Security Studies” organizată de Departamentul de Relații Internaționale, Științe Politice și Studii de Securitate al Facultății de Științe Socio-Umane-Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu prin Centrul de Cercetări în Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene (22-24 mai 2015)

Ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa doamnei Maria P. Aristigueta – președintele Asociației Americane de Administrație Publică, organizată de Școala Națională de Studii Politice și Administrative (25 mai 2015)

Dezbateri cu tema „Regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate” organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților (26 mai 2015)

A XI-a conferință internațională cu tema „Probleme juridice de actualitate în domeniul financiar bancar” organizată de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Asociația Consilierilor Juridici din Sistemul Financiar Bancar, Asociația Europeană pentru Drept Bancar și Financiar – România și Editura Wolters Kluwer – România (27-30 mai 2015)

Seminarul cu tema „Democrația sub provocarea politicilor de securitate” organizat de Asociația Pro Democrația (APD) și Asociația Europeană a Drepturilor Omului (AEDH) la Palatul Parlamentului (29 mai 2015)

Conferința cu tema „Forme severe de exploatare a lucrătorilor migranți în UE”, organizată de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și Președenția lituaniană a Consiliului Uniunii Europene (1-2 iunie 2015)

Seminar cu tema „Rolul instituțiilor naționale pentru drepturile omului în promovarea și protejarea drepturilor omului în spațiul OSCE”, organizat la Varșovia de Biroul Permanent pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) (1-3 iunie 2015)

Conferință dedicată Zilei europene a dezvoltării, organizată de Comisia Europeană și Comitetul Internațional al Instituțiilor naționale pentru Drepturile Omului și Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile

Omului (3-4 iunie 2015)

Conferința internațională cu tema „Societatea întemeiată pe cunoaștere. Norme, valori și repere contemporane” organizată de Universitatea Valahia din Târgoviște – Facultatea de Drept și Științe Administrative, Centrul de Studii Juridice și Administrative în parteneriat cu Universitatea Națională de Educație la Distanță din Spania, Universitatea Castilla La Mancha, Facultatea de Drept și Științe Sociale din Spania, Universitatea din Pitești, Facultatea de Drept și Științe Administrative, Centrul de Studii Juridice și Administrative, Camera Notarilor Publici Ploiești și Societatea Română de Drept European (5-6 iunie 2015)

A șaptea ediție a Conferinței internaționale cu tema „European Conference on Social and Behavioral Sciences”, organizată la SNSPA, prin Facultatea de Comunicare și Relații Publice de International Association of Social Science Research (Turcia) (11-13 iunie 2015)

Conferința internațională cu tema „Probleme actuale din administrație și justiție” organizată de Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești, Centrul de Studii și Cercetări Juridice și Socio-Administrative, Asociația Română de Drept și Afaceri Europene (ARDAE), Societatea de Științe Juridice și Administrative (ADJURIS) (12 iunie 2015)

Masă rotundă cu tema „Dezvoltarea durabilă și cooperarea interinstituțională” cu participarea domnului Christian Friis Bach – secretarul executiv al Comisiei Economice ONU pentru Europa (UNECE), organizată de Parlamentul României – Comisia pentru politică externă a Camerei Deputaților (15 iunie 2015)

Seminarul regional cu tema „Obiectivele de Dezvoltare Durabilă pentru parlamentele din Europa Centrală și de Est” organizat de Camera Deputaților împreună cu Uniunea Interparlamentară (15-16 iunie 2015)

Conferința cu tema „Lupta împotriva abuzului față de vârstnici în Europa”, organizată de Consiliul Europei, Comisia Europeană, Comitetul Regiunilor, Age Platform Europa și Rețeaua Europeană de Instituții Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI) cu prilejul celei de-a zecea aniversări a Zilei mondiale de conștientizare a abuzului față de vârstnici (15-18 iunie 2015)

A 62-a conferință internațională cu tema

„Impactul gestionării timpului asupra vieții de familie” organizată sub patronajul Ministerului Familiei, Vârstnicilor, Femeilor și Tinerilor din Germania de Comisia internațională privind relațiile de cuplu și de familie (ICCFR) (22-24 iunie 2015)

Seminar cu tema „Politici Creștine – Fundamentarea Biblică și Patristică. Contextul European” organizat de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități naționale a Senatului României și Fundația Sfânta Irina (23 iunie 2015)

Curs cu tema „Contabilitatea instituțiilor publice. Implementarea celor mai noi modificări legislative” organizat de Expert Aktiv Group SRL (1-6 iulie 2015)

Întâlnire cu delegația Parlamentului Landului Hessen din Germania condusă de președintele acestuia, domnul Norbert Kartmann, organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților (1 iulie 2015)

Curs cu tema „Codul muncii 2015. Soluții la problemele privind aplicarea și interpretarea noilor dispoziții legale privind: modificarea CIM, durata concediului de odihnă și sporurile pentru munca suplimentară. Noutăți privind REVISAL” organizat de Expert Aktiv Group SRL (8-12 iulie 2015)

Ședința Consiliului de analiză privind proiectul Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale cu tema „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități, 2015-2020” organizată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (10 august 2015)

Conferința anuală a Institutului European de Drept (ELI) (2-4 septembrie 2015)

Conferința națională cu tema „Internaționalizare și echitate în învățământul superior: Construind un scenariu mai bun pentru viitor” organizată de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) în parteneriat cu Catedra UNESCO pentru Politici în Știință și Inovare din Școala Națională de Studii Politice și Administrative în cadrul proiectului POSDRU cu tema ”Internaționalizare, echitate și management

universitar pentru un învățământ superior de calitate” (23–24 septembrie 2015)

Atelierul cu tema "România și noile provocări ale actualei crize europene" Centrul de Drepturile Omului și Migrație și Centrul de Oratorie și Dezbateri organizat de Centrul de Drepturile Omului și Migrație al Universității Româno-Americane (24 septembrie 2015)

Curs cu tema „Managementul gestiunii și arhivării documentelor. Proceduri de lucru și arhivarea electronică” organizat de Expert Aktiv Group SRL (24-27 septembrie 2015)

Curs cu tema “Auditul intern în sectorul public” organizat de Expert Aktiv Group (8-11 octombrie 2015)

A treia ediție a Forumului pentru Educație Asia – Europa, organizat de Comisia Națională a României pentru UNESCO și Alumnus Club pentru UNESCO, în parteneriat cu Guvernul României – Departamentul pentru Relații Interetnice și Ministerul Educației și Cercetării Științifice, sub patronajul Ministerului Afacerilor Externe (9 octombrie 2015)

Dezbateri cu tema „Drepturile femeilor din mediul rural” organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități din Senat în colaborare cu Fundația pentru Implicare Civică cu ocazia Zilei Internaționale a Femeilor din Mediul Rural (13 octombrie 2015)

Ședința Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților privind propunerea Parlamentului European și a Consiliului pentru instituirea unui mecanism de transfer în caz de criză de modificare a Regulamentului UE nr.604/26.06.2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (E-36/2015), precum și propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de constituire a unei liste comune la nivelul UE a țărilor de origine sigure în sensul Directivei 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale, precum și de modificare a Directivei 2013/32/UE (E-38/2015)” (13 octombrie 2015)

Dezbateri cu tema „Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a tratatelor internaționale privind drepturile omului în cazul persoanelor de cetățenie română și nu numai aflate în orice formă de detenție pe teritoriul României” organizată de Subcomisia pentru monitorizarea respectării drepturilor persoanelor private de libertate din cadrul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților (14 octombrie 2015)

Dezbateri cu tema „Demnitatea în sănătatea mintală” organizată de Spitalul de Psihiatrie Titan “Dr. Constantin Gorgos” cu ocazia Zilei Mondiale a Sănătății Mintale (15 octombrie 2015)

Conferința națională cu tema „O Românie accesibilă într-o Europă fără bariere” organizată de Consiliul Național al Dizabilității din România (20 octombrie 2015)

Conferința cu tema „Reforma statului. Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice” organizată de Centrul de Drept Public și Științe Administrative SNSPA, în parteneriat cu Institutul de Drept Public și Științe Administrative al României și Societatea Academică de Științe Administrative la Centrul Internațional de Conferințe al SNSPA (23 octombrie 2015)

Ședința Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților privind proiectul de Lege pentru promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup (27 octombrie 2015)

Workshopul de diseminare a bunelor practici ale Proiectului cu tema „Dezvoltarea curriculară și creșterea relevanței programelor de studiu în administrație publică prin metode inovative de formare interdisciplinară și corelare cu piața muncii” organizat de SNSPA, Facultatea de Administrație Publică în parteneriat cu Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul

Muncii și Protecției Sociale (30 octombrie 2015)

A doua ediție a conferinței internaționale cu tema „Probleme actuale ale Spațiului Politico-Juridic al UE” organizată de Societatea Română de Drept European (SRDE), în parteneriat academic cu Facultatea de Administrație Publică a Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (30 octombrie 2015)

Întâlnire în cadrul Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a Camerei Deputaților cu raportorul special al Consiliului ONU pentru Drepturile Omului pe probleme de sărăcie extremă și drepturile omului, domnul Philip Alston (9 noiembrie 2015)

Dezbateri cu tema „Locul și relevanța ONU în relațiile internaționale actuale” organizată de Fundația Europeană Titulescu – Centrul de Studii Strategice în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe în contextul aniversării a 70 de ani de la crearea Organizației Națiunilor Unite și a 60 de ani de prezență românească la această organizație (12 noiembrie 2015)

Al patrulea forum anual al Națiunilor Unite cu tema „Mediul de afaceri și drepturile omului” organizat de Biroul Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului (16-18 noiembrie 2015)

Întâlnire cu organisme de promovare a egalității, cu Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului și a ombudsmanilor, organizată de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (18-20 noiembrie 2015)

Conferința Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (30 noiembrie-11 decembrie 2015)

Masa rotundă cu tema „Parteneriat activ pentru implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități” organizată de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (4 decembrie 2015)